

Obsah

II Nelegislatívne akty

MEDZINÁRODNÉ DOHODY

- ★ Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej o účasti Ukrajiny na programe Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu a na výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu 1
- ★ Dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Moldavskou republikou na strane druhej o účasti Moldavskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcovom programe pre výskum a inovácie 18
- ★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Tureckou republikou na strane druhej o účasti Tureckej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie 33
- ★ Dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej o účasti Arménskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie 48
- ★ Dohoda medzi Európskou úniou a Srbskou republikou o účasti Srbskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie 63

★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na strane druhej o účasti Bosny a Hercegoviny na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie	79
★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Kosovom * na strane druhej o účasti Kosova na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie	95
★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Čiernou Horou na strane druhej o účasti Čiernej Hory na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie	110
★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Severomacedónskou republikou na strane druhej o účasti Severného Macedónska na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie	126
★ Dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Izraelom na strane druhej o účasti Izraela na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie	143
★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej o účasti Gruzínska na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu	158
★ Medzinárodná dohoda medzi Európskou úniou na jednej strane a Radou ministrov Albánskej republiky na strane druhej o účasti Albánskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcovom programe pre výskum a inovácie	174

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

II

(Nelegislatívne akty)

MEDZINÁRODNÉ DOHODY

DOHODA

medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej o účasti Ukrajiny na programe Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu a na výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Euratom“),

na jednej strane

a

Ukrajina (ďalej len „Ukrajina“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej ⁽¹⁾ (ďalej len „dohoda o pridružení“) sa stanovuje, že zmluvné strany majú rozvíjať a posilňovať vzájomnú vedeckú a technickú spoluprácu s cieľom prispievať k vedeckému rozvoju, ako aj posilňovať svoj vedecký potenciál v záujme riešenia vnútroštátnych a globálnych výziev;

KEĎŽE v dohode o pridružení sa konkrétne stanovuje podpora civilného vedeckého výskumu v oblastiach jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany vrátane spoločných činností v oblasti výskumu a vývoja a odbornej prípravy a mobility vedeckých pracovníkov a to, že spolupráca v civilnom jadrovom odvetví by sa mala uskutočňovať prostredníctvom vykonávania osobitných dohôd v tejto oblasti;

KEĎŽE v protokole III k dohode o pridružení je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Ukrajiny na každom konkrétnom programe, najmä splatný finančný príspevok a postupy podávania správ a hodnotenia, sa určia v memorande o porozumení medzi Komisiou a príslušnými orgánmi Ukrajiny na základe kritérií stanovených príslušnými programami ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v protokole III k Dohode o pridružení medzi Európskou Úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej týkajúcej sa rámcovej dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou o všeobecných zásadách účasti Ukrajiny na programoch Únie a má rovnaké právne účinky.

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾;

KEĎŽE Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu (ďalej len „program Euratom“), bol zriadený nariadením Rady (Euratom) 2021/765 ⁽⁴⁾;

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695 a nariadení (Euratom) 2021/765;

KEĎŽE všeobecným cieľom programu Euratomu je vykonávať činnosti v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy s dôrazom na neustále zlepšovanie jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany a ochrany pred žiarením, ako aj prispievať k dosahovaniu cieľov programu Horizont Európa okrem iného v kontexte energetickej transformácie;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciou, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj príťažlivých výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácie, propagácie dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehľbovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov pri tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie a Euratomu v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁴⁾ Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563 (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 81).

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácie, a to aj v jadrovom odvetví, dosiahnuté v minulosti prostredníctvom dohôd o účasti Ukrajiny na programe Horizont 2020 a Výskumnom a vzdelávacom programe Euratomu (2014 – 2018) a jeho nástupníckom programe, ako aj mnohých ďalších medzinárodných dohôd, ktoré podporujú vzťahy medzi zmluvnými stranami⁽⁵⁾, a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, ako aj posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v tejto oblasti,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Ukrajina sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/764⁽⁶⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu. Ukrajina sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí Výskumného a vzdelávacieho programu Euratomu (ďalej len „program Euratomu“) zriadeného nariadením (Euratom) 2021/765 v jeho najaktuálnejšej verzii.

2. Na účasť ukrajinských právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819⁽⁷⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820⁽⁸⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa a programe Euratomu

1. Ukrajina sa zúčastňuje na programe Horizont Európa a programe Euratomu v súlade s podmienkami stanovenými v protokole III k Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania uvedených programov v ich najaktuálnejšom znení.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené na Ukrajine sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa a programu Euratomu za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie⁽⁹⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené na Ukrajine oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

a) informácie o tom, či bol právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytnutý alebo sa im poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom a činnostiam Ukrajiny v rovnakom rozsahu ako v prípade podobnej akcie programu Horizont Európa;

⁽⁵⁾ Dohoda o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a kabinetom ministrov Ukrajiny v oblasti riadenej jadrovej syntézy (Ú. v. ES L 322, 27.11.2002, s. 40), Dohoda o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a kabinetom ministrov Ukrajiny v oblasti jadrovej bezpečnosti (Ú. v. ES L 322, 27.11.2002, s. 33) a Dohoda medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a kabinetom ministrov Ukrajiny o spolupráci na mierovom využívaní jadrovej energie (Ú. v. EÚ L 261, 22.9.2006, s. 27).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁸⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁹⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Ukrajina zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že ukrajinské orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí plánovanie zahraničných investícií do subjektu so sídlom na Ukrajine či jeho prevzatie subjektom usadeným alebo riadeným mimo územia Ukrajiny, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie, ak Komisia poskytne Ukrajine zoznam príslušných právnych subjektov usadených na Ukrajine, s ktorými podpísala dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté na základe spoločných akcií subjektov usadených na Ukrajine sa nebudú vzťahovať obmedzenia vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení. Ukrajina bude každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené na Ukrajine sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Ukrajina a ukrajinské právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie daných právnych štruktúr.

6. Táto dohoda neopravňuje Ukrajinu na členstvo v Európskom spoločnom podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy ani na účasť v Dohode o založení Medzinárodnej organizácie ITER pre energiu jadrovej syntézy pre spoločnú implementáciu projektu ITER.

7. Zástupcovia Ukrajiny majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 a vo výbore uvedenom v článku 16 nariadenia (Euratom) 2021/765 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Ukrajiny.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Ukrajiny. Výsledky hlasovania sa Ukrajine oznámia.

8. Účasť na zasadnutiach podľa predchádzajúceho odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie. Práva Ukrajiny na zastupovanie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

9. Zástupcovia Ukrajiny majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom a postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Ukrajiny.

10. Ukrajina sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽¹⁰⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

11. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Ukrajiny pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 a výboru uvedeného v článku 16 nariadenia (Euratom) 2021/765 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa alebo programu Euratomu hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

13. Ukrajina prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené na Ukrajine alebo na Ukrajinu dovezené a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovozného cla a ostatných fiškálnych poplatkov vrátane DPH uplatňovaných na Ukrajine.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Ukrajiny alebo ukrajinských právnych subjektov na programe Horizont Európa a program Euratomu je podmienená finančným príspevkom Ukrajiny na každý z príslušných programov a náklady súvisiace s ich riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Finančný príspevok Ukrajiny na každý program je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok Ukrajiny na každý z obidvoch programov má podobu ročnej platby realizovanej v dvoch splátkach, ktoré sú splatné najneskôr v júni a septembri.

4. Operačný príspevok Ukrajiny pre každý program je určený na výdavky na prevádzku a podporu daného programu a doplní sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou pre príslušný program vrátane všetkých opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na príslušný program ⁽¹²⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 ⁽¹³⁾, zodpovedá toto zvýšenie ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu Komisie v prípade programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok Ukrajiny na každý program sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Ukrajiny v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok Ukrajiny na každý program za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok Ukrajiny na každý program sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania príslušného programu, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4.

⁽¹¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹²⁾ Patria sem, v súvislosti s programom Horizont Európa, najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹³⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

7. Účastnícky poplatok Ukrajiny na každý program predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku na príslušný program vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok Ukrajiny na každý program na rok N môže byť spätné upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

9. Európska únia poskytne Ukrajine informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa a programu Euratomu poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolútorium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie, Euratomu a Ukrajiny v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Ukrajiny na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Ukrajiny alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Pravidlá uplatňovania automatického korekčného mechanizmu na operačný príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa

1. Automatický korekčný mechanizmus sa uplatňuje na operačný príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa.

2. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Ukrajiny na program Horizont Európa za rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Ukrajiny a ukrajinských právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

a) pôvodnými výškami právnych záväzkov na súťažné granty z programu Horizont Európa, ktoré boli skutočne poskytnuté Ukrajine alebo ukrajinským právnym subjektom financovaným z viazaných rozpočtových prostriedkov roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a

b) zodpovedajúcim operačným príspevkom roka N, ktorý uhradila Ukrajina vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenčných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

3. Ak suma uvedená v odseku 2, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku Ukrajiny na program Horizont Európa upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia pôvodného operačného príspevku Ukrajiny na daný program na rok N. Suma, ktorú má Ukrajina zaplatiť alebo prijať ako dodatočný príspevok alebo zníženie príspevku Ukrajiny na program Horizont Európa na základe automatického korekčného mechanizmu, je suma presahujúca túto prahovú hodnotu 8 %; suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku nezohľadní.

4. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu uplatniteľného na operačný príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa sú stanovené v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch a činnostiach Ukrajiny, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa alebo programom Euratomu, v súlade s právnymi predpismi Ukrajiny.
2. Zoznam rovnocenných programov, projektov alebo činností Ukrajiny otvorených účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii sa uvádza v časti I prílohy II. Ukrajina vynaloží maximálne úsilie, aby postupne otvorila svoje programy, projektov alebo činnosti uvedené v časti II prílohy II účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii.
3. Financovanie právnych subjektov usadených v Európskej únii zo strany Ukrajiny sa uskutočňuje podľa ukrajinských právnych predpisov, ktorými sa upravuje vykonávanie výskumných a inovačných programov, projektov a činností. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch, projektoch a činnostiach vzájomne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a programu Euratomu ukrajinskými právnymi predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa a programu Euratomu, sa účasť Ukrajiny na daných programoch priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Ukrajinou.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny pre výskum a inováciu

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny pre výskum a inováciu (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Ukrajiny patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Ukrajiny v rámci programu Horizont Európa a programu Euratomu;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch a činnostiach druhej zmluvnej strany;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politik v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme a
 - e) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.

2. Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny, ktorý sa skladá zo zástupcov Európskej únie a Ukrajiny, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu ad hoc na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny sa schádza raz ročne, prípadne, ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a Ukrajina.
5. Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny vyvíja svoju činnosť neustále prostredníctvom výmeny príslušných informácií akýmikoľvek komunikačnými prostriedkami, a to najmä vo vzťahu k účasti/výkonnosti právnych subjektov Ukrajiny. Spoločný výbor EÚ a Ukrajiny môže v prípade potreby vždy vykonávať svoje úlohy písomne.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa a programu Euratomu, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Táto dohoda sa predlžuje a za rovnakých podmienok sa uplatňuje na roky 2026 – 2027 aj na program nasledujúci po programe Euratomu, pokiaľ do troch mesiacov od uverejnenia tohto nasledujúceho programu v Úradnom vestníku Európskej únie jedna zo strán neoznámí svoje rozhodnutie nepredĺžiť platnosť tejto dohody na daný nasledujúci program. V prípade takéhoto oznámenia sa táto dohoda na nasledujúci program Euratomu od 1. januára 2026 neuplatňuje.
4. Uplatňovanie tejto dohody v súvislosti s programom Horizont Európa alebo programom Euratomu môže Európska únia alebo Euratom pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku na príslušný program, ktorý má Ukrajina podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa alebo programu Euratomu, zašle Európska komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Ukrajine formálny list, v ktorom jej oznámí pozastavenie uplatňovania tejto dohody v súvislosti s príslušným programom, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Ukrajine.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody v súlade s prvým pododsekom tohto odseku nemajú právne subjekty usadené na Ukrajine nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov v rámci príslušného programu, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté v rámci príslušného programu pre právne subjekty usadené v Ukrajine pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Hneď ako prijme finančný príspevok v plnej výške splatný pre príslušný program, to Komisia konajúca v mene Európskej únie a Euratomu bezodkladne oznámí Ukrajine. Pozastavenie súvisiace s týmto programom sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Ukrajiny znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali v rámci príslušného programu po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynuli lehoty na podanie žiadostí.

5. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel.

Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

6. Ak je dohoda vypovedaná v súlade s odsekom 5, zmluvné strany súhlasia, že:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, v súvislosti s ktorými sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým, ako bola táto dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich dokončenia v súlade s podmienkami stanovenými v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok na každý z obidvoch programov uvedených v článku 3 ods. 1 tejto dohody v roku N, počas ktorého sa táto dohoda vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N v rámci programu Horizont Európa sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade operačného príspevku v roku N v rámci programu Horizont Európa sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody. Účastnícky poplatok zaplatený za rok N ako súčasť finančného príspevku na každý z obidvoch programov sa neupravuje ani neopravuje;
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda vypovedá, sa počiatočné operačné príspevky zaplatené za každý z obidvoch programov uvedených v článku 3 ods. 1 za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, upraví v súlade s článkom 3 ods. 8. V súvislosti s programom Horizont Európa sa tieto príspevky automaticky opraví v súlade s článkom 4.

Zmluvné strany vyriešia všetky ostatné dôsledky vypovedania tejto dohody vzájomnou dohodou.

7. Túto dohodu možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

8. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

V Kyjeve dvanásteho októbra dvetisícdvadsaťjeden, v dvoch vyhotoveniach, v anglickom a ukrajinskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

Za Európsku komisiu v mene Európskej únie
a Euratomu,
Josep BORRELL
podpredseda Európskej komisie

Za Ukrajinu
Serhii SHKARLET
minister školstva a vedy Ukrajiny

PRÍLOHA I

**Pravidlá upravujúce finančný príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa (2021 – 2027)
a výskumný a vzdelávací program Euratomu (2021 – 2025)****I. Výpočet finančného príspevku Ukrajiny**

1. Finančné príspevky Ukrajiny na program Horizont Európa a na program Euratomu sú oddelené. Finančný príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa a na program Euratomu sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii na daný rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, resp. programu Euratomu.

2. Účastnícky poplatok za každý z obidvoch programov uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Ukrajina za svoju účasť na programe Horizont Európa a na programe Euratomu, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficienty použité na uvedený výpočet, ktorým sa upravuje kľúč na určenie príspevkov, sú 0,07 pre program Horizont Európa a 0,21 pre výskumný a vzdelávací program Euratomu.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava finančného príspevku na každý program uvedený v článku 3 ods. 1 týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na tento program na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N na príslušný program v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetky viazané rozpočtové prostriedky založené na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na príslušný program od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N;

b) a počiatočným operačným príspevkom na tento program v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a najneskôr tri roky po ukončení programu Horizont Európa alebo programu Euratomu, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na každý príslušný program na rok N znížením operačného príspevku Ukrajiny o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných zo schváleného rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa zrušia viazané rozpočtové prostriedky pochádzajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na príslušný program od iných darcov, operačný príspevok Ukrajiny na tento program sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická oprava operačného príspevku Ukrajiny použiteľná na program Horizont Európa

1. Na výpočet automatickej korekcie použiteľnej len v rámci programu Horizont Európa uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelené prijímateľom, ktorými sú ukrajinské subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií⁽¹⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi⁽²⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II odseku 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje;
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov rozdelenou medzi Ukrajinu alebo ukrajinské právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽¹⁾ iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽²⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Ukrajiny na rok N vynásobenou pomerom medzi:

A. sumou súťažných grantov poskytnutých z viazaných rozpočtových prostriedkov roku N a

B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Ukrajiny na každý program, platba úprav vykonaných na operačných príspevkoch Ukrajiny na každý program a platba automatickej korekcie uplatnenej na operačný príspevok Ukrajiny na program Horizont Európa

1. Komisia Ukrajine čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok na každý príslušný program uvedený v článku 3 ods. 1 tejto dohody, oznámi tieto informácie:

a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na príslušný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Ukrajiny na programe Horizont Európa a programe Euratomu, sumu vonkajších pripísaných rozpočtových prostriedkov, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov od iných darcov na tieto rozpočtové riadky;

b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody za každý príslušný program;

c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, a to od roku N + 1 vykonávanie programu Horizont Európa a programu Euratomu, a úroveň zrušenia viazanosti za každý príslušný program;

d) len v prípade programu Horizont Európa a v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech ukrajinských právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

V súvislosti s každým z obidvoch programov na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok v apríli a v júli Komisia vyzve Ukrajinu na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich príspevku Ukrajiny v rámci každého z obidvoch programov uvedených v článku 3 ods. 1 tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 60 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanástin príspevku Ukrajiny splatných v rámci každého príslušného programu.

3. Odchylné od odseku 2 sa finančný príspevok na rok 2021 rozdelí na splátky, ktoré sa rozdelia na viaceré výzvy na úhradu finančných prostriedkov s týmto harmonogramom platieb:

— 50 % finančného príspevku na rok 2021 sa má zaplatiť v roku 2022,

— 50 % finančného príspevku na rok 2021 sa má zaplatiť v roku 2023.

Zodpovedajúce sumy sa zahrnú do výzvy na úhradu finančných prostriedkov v príslušnom roku.

3. Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná každý rok v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku zaplateného Ukrajinou na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu pre výskum a inováciu alebo výskumného a vzdelávacieho programu Euratomu, na ktorom sa Ukrajina zúčastňovala.

4. V súvislosti s programom Horizont Európa sa každý rok počínajúc rokom 2023 vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok $N - 2$ na program Horizont Európa.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Ukrajina uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Ukrajine) suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené Ukrajinou v rokoch 2026 a 2027 na program Horizont Európa alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

5. Ukrajina uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody pre každý z obidvoch programov v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Ukrajina platbu neuhradí včas, Komisia jej zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku na ktorýkoľvek z obidvoch programov je Ukrajina povinná zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov a činností Ukrajiny**Časť 1**

Programy Ukrajiny, ktoré sú otvorené účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii

Na týchto programoch Ukrajiny sa môžu zúčastniť právne subjekty usadené v Európskej únii:

- súťažné výzvy Národnej výskumnej nadácie Ukrajiny,
- súťažné výberové konanie v oblasti vedeckého a technického (experimentálneho) vývoja v rámci štátnej zákazky, schválené vyhláškou Ministerstva školstva a vedy Ukrajiny,
- súťažné výberové konanie v oblasti vedeckých, odborných a technických prác a projektov financovaných z vonkajšieho nástroja pomoci Európskej únie na splnenie záväzkov Ukrajiny v rámcovom programe Európskej únie pre výskum a inováciu „Horizont 2020“,
- súťažné výberové konanie ukrajinského fondu pre startupy.

Časť 2

Programy, ktoré sa Ukrajina zaväzuje postupne otvoriť účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii

Nasledujúce programy Ukrajiny budú postupne otvorené účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii

- Nadácia prezidenta Ukrajiny na podporu vzdelávania, vedy a športu.
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom na Ukrajine alebo právnych subjektov usadených na Ukrajine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené na Ukrajine. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Ukrajina nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup na Ukrajinu a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Ukrajiny. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Ukrajiny v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom na Ukrajine alebo právnych subjektov usadených na Ukrajine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené na Ukrajine.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným ukrajinským orgánom určeným ukrajinskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Ukrajiny zúčastňovať na kontrolách na mieste a inšpekciách.
5. Na žiadosť ukrajinských orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, ukrajinské orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú ukrajinské orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému ukrajinskému orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie ukrajinského trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie ukrajinským právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné ukrajinské orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Ukrajina kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými ukrajinskými orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Ukrajinské orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, než sú štáty, v súvislosti s akýmikoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú na Ukrajine vykonateľné. Doložku vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti titulu vnútroštátny orgán, ktorý tým na tento účel poverí ukrajinská vláda. Ukrajinská vláda oznámi určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom so sídlom na Ukrajine. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade s ukrajinským právom a súdnym poriadkom.
2. Rozsudky a uznesenia Súdného dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné na Ukrajine rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdného dvora Európskej únie. Súdny orgán Ukrajiny však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom na Ukrajine alebo právnickou osobou usadenou na Ukrajine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená na Ukrajine. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Moldavskou republikou na strane druhej o účasti Moldavskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcovom programe pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie na jednej strane

a

Moldavská republika,

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v protokole I k Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Moldavskou republikou na strane druhej ⁽¹⁾ týkajúcej sa rámcovej dohody medzi Európskou úniou a Moldavskou republikou o všeobecných zásadách účasti Moldavskej republiky na programoch Únie ⁽²⁾ sa stanovuje, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Moldavskej republiky na každom konkrétnom programe a zvlášť splatný finančný príspevok, ako aj postupy podávania správ a hodnotenia sa majú určiť v memorande o porozumení medzi Európskou komisiou a príslušnými orgánmi Moldavskej republiky na základe kritérií stanovených v príslušných programoch ⁽³⁾;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽⁴⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácia predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založenom na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi organizáciami v oblasti výskumu a inovácií vrátane univerzít a výmeny najlepších postupov, ako aj príťažlivých výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, propagácie dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehľbovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 260, 30.8.2014, s. 619.

⁽³⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení stanovené v protokole I k Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Moldavskou republikou o všeobecných zásadách účasti Moldavskej republiky na programoch Únie a má rovnaké právne účinky.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácií a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností budovania kapacít,

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich výskumných a inovačných programoch, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti,

BERÚC DO ÚVAHY, že spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti na základe dohôd o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pridruzenia

1. Moldavská republika sa ako pridružená krajina zúčastňuje na všetkých častiach (a prispieva k nim) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁵⁾, a to v ich najaktuálnejšom znení a prostredníctvom finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

2. Na účasť moldavských právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁶⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁷⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Moldavská republika sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v protokole I k Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Moldavskou republikou na strane druhej týkajúcej sa rámcovej dohody medzi Európskou úniou a Moldavskou republikou o všeobecných zásadách účasti Moldavskej republiky na programoch Únie a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku nestanovuje inak, a to aj pri vykonávaní článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, právne subjekty usadené v Moldavskej republike sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁸⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Moldavskej republike oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

a) informácie o tom, či bol právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytnutý alebo sa im poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom a projektom Moldavskej republiky, ktoré sú rovnocenné s príslušnou akciou programu Horizont Európa;

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1.).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Moldavská republika zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že orgány Moldavskej republiky podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Moldavskej republiky plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie moldavského právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Moldavskej republike zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Moldavskej republike po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante; a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Moldavskej republike sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Moldavská republika bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Moldavskej republike sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (JRC) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti, ktorý vyplýva z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Moldavská republika a moldavské právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie daných právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Moldavskej republiky majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Moldavskej republiky.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Moldavskej republiky. Moldavská republika bude o výsledku informovaná.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Moldavskej republiky na zastúpenie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Moldavskej republiky majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia uvedenej podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Moldavskej republiky.

9. Moldavská republika sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom, ktoré zástupcom a expertom Moldavskej republiky vzniknú preto, lebo sa ako pozorovatelia zúčastnia na práci výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa, hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

⁽⁹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Moldavská republika prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby tovar a služby zakúpené v Moldavskej republike alebo dovezené do Moldavskej republiky, ktoré sú čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, boli oslobodené od cla, dovozného cla a ostatných fiškálnych poplatkov vrátane DPH, ktoré sa uplatňujú v Moldavskej republike.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Moldavskej republiky alebo moldavských právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančnými príspevkami Moldavskej republiky na program a súvisiace náklady na jeho riadenie, vykonávanie a prevádzku v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

- a) operačného príspevku a
- b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁰⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹¹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹²⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Moldavskej republiky v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa majú uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Odchylne od toho je počiatočný operačný príspevok na rok 2021 založený na HDP v trhových cenách za rok 2019. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta tak, že sa upravený kľúč na určenie príspevkov použije na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie, ktorý bol v príslušnom roku prijatý na financovanie programu Horizont Európa, zvýšené v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a zavedie sa postupne podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo vo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ako aj na základe ich plnenia prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú uvedené v prílohe I.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Moldavskej republike informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa, ktoré sa poskytujú rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutorium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Moldavskej republiky v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby boli dotknuté informácie, ktoré má Moldavská republika právo získať podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Moldavskej republiky alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa realizujú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Moldavskej republiky na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Moldavskej republiky a moldavských právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

a) pôvodnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov, ktoré boli skutočne prijaté vo vzťahu k Moldavskej republike alebo moldavským právnym subjektom a ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4, a

b) zodpovedajúcim operačným príspevkom roka N, ktorý uhradila Moldavská republika vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenčných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Moldavskej republiky na rok N. Suma, ktorú má Moldavská republika zaplatiť alebo ktorú má Moldavská republika dostať ako dodatočný príspevok alebo zníženie príspevku Moldavskej republiky v rámci automatického korekčného mechanizmu, je suma presahujúca túto prahovú hodnotu 8 %, suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa pri výpočte splatného alebo kompenzovaného dodatočného príspevku neberie do úvahy.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch a projektoch Moldavskej republiky, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Moldavskej republiky.

2. Nevyčerpávajúci zoznam rovnocenných programov a projektov Moldavskej republiky sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Moldavskej republiky sa uskutočňuje podľa vnútroštátnych uplatniteľných právnych predpisov Moldavskej republiky, ktorými sa upravuje vykonávanie výskumných a inovačných programov a projektov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch a projektoch spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a vnútroštátnymi uplatniteľnými právnymi predpismi Moldavskej republiky.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskeho dvora audítorov v súvislosti s monitorovaním, hodnotením a podávaním správ v rámci programu Horizont Európa, sa účasť Moldavskej republiky na danom programe priebežne monitoruje na základe partnerstva Komisie a Moldavskej republiky.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Moldavska“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Moldavskej republiky patrí:

- a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Moldavskej republiky v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti, pokiaľ ide o účasť právnych subjektov usadených na území jednej zmluvnej strany na programoch a projektoch druhej zmluvnej strany;
 - iii) uplatňovanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach, ktoré zmluvné strany uplatňujú alebo plánujú v súvislosti s prístupom k ich príslušným výskumným a inovačným programom, najmä pokiaľ ide o akcie týkajúce sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;

spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácií, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme, a
- d) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.

2. Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky, ktorý sa skladá zo zástupcov Európskej únie a Moldavskej republiky, prijme svoj rokovací poriadok.

3. Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.

4. Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky sa schádza aspoň raz ročne a, ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí vláda Moldavskej republiky.

5. Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Moldavskej republiky. Spoločný výbor EÚ a Moldavskej republiky môže v prípade potreby vždy vykonávať svoje úlohy písomne.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí dovtedy, kým je to potrebné na dokončenie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Táto dohoda sa predbežne uplatňuje v súlade s príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi oboch zmluvných strán. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.
4. Ak Moldavská republika oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.
5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Moldavská republika podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak nedôjde k úhrade do 20 pracovných dní po formálnej upomienke, Komisia prostredníctvom formálneho listu oznámi Moldavskej republike pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní od prijatia tohto oznámenia Moldavskou republikou.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Moldavskej republike nárok na účasť na postupoch udeľovania, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté vo vzťahu k právnym subjektom usadeným v Moldavskej republike pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Hneď ako Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Moldavskej republike. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Moldavskej republiky znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania, ktoré sa začali pred týmto dátumom a v prípade ktorých ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel.

Vypovedanie nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;

- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch origináloch v anglickom a rumunskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má prednosť anglické znenie.

V Bruseli 27. októbra 2021 v dvoch origináloch v rumunskom a anglickom jazyku.

Za Komisiu v mene Európskej únie,
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež

Za Moldavskú republiku
Natalia GAVRILIȚA
predsedníčka vlády

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Moldavskej republiky na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Moldavskej republiky**

1. Finančný príspevok Moldavskej republiky na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii na daný rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa postupne zavedie takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Moldavská republika za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{úprava kľúča na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient, ktorý sa používa na uvedený výpočet úpravy kľúča na určenie príspevkov, je 0,10.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom, ktorý sa vypočíta tak, že upravený kľúč na určenie príspevkov na rok N sa použije na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Moldavskej republiky o prijatú sumu získanú tak, že upravený kľúč na určenie príspevkov na rok N sa použije na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, v súvislosti so záväzkami financovanými z rozpočtu Únie alebo z rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená a ktoré boli opätovne sprístupnené.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Moldavskej republiky sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia finančného príspevku Moldavskej republiky

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa môžu identifikovať v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú moldavské subjekty, v súlade s orientačným členením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II odseku 1 písm. c) tejto prílohy v roku N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Moldavskej republiky na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, v prípade ktorých sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov pridelených Moldavskej republike alebo moldavským právnym subjektom ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných príjemcov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Moldavskej republiky na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A. sumou súťažných grantov poskytnutých z viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B. celkovou sumou všetkých schválených viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Moldavskej republiky, platba úprav vykonaných na operačnom príspevku Moldavskej republiky a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Moldavskej republiky

1. Komisia Moldavskej republiky čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Moldavskej republiky na programe Horizont Európa, zvýšených v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výšku účastníckeho poplatku podľa článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech moldavských právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Moldavskú republiku na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanásť príspevku Moldavskej republiky.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní od podpisu tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok zaplatený za rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku, ktorý Moldavská republika zaplatila za vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Moldavská republika zúčastňovala.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Moldavská republika uhradiť alebo sa bude musieť Moldavskej republiky uhradiť suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Moldavskou republikou alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Moldavská republika uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Moldavská republika neuhradí platbu včas, Komisia jej zašle formálnu upomienku. V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Moldavská republika povinná zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie, platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, uverejnená v sérii C Úradného vestníka Európskej únie, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Zoznam rovnocenných programov a projektov Moldavskej republiky

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy a projekty v Moldavskej republike, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa:

- štátne programy;
 - programy pre transfer technológií a inovácie;
 - dvojstranné a mnohostranné programy;
 - postdoktorandské programy.
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Moldavskej republike alebo právnych subjektov usadených v Moldavskej republike, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré majú pobyt alebo sú usadené v Moldavskej republike. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Moldavská republika nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Moldavskej republiky a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) majú oprávnenie vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcí na mieste na území Moldavskej republiky. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné moldavské orgány v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Moldavskej republike alebo právnych subjektov usadených v Moldavskej republike, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Moldavskej republike.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným moldavským orgánom určeným moldavskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcí, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na ten účel sa môžu úradníci príslušných moldavských orgánov zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť moldavských orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bránia vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, moldavské orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc, ktorú potrebujú na plnenie svojich úloh pri výkone tejto kontroly alebo inšpekcie na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú moldavské orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému moldavskému orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie moldavského trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie právnickým alebo fyzickým osobám Moldavskej republiky zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné moldavské orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Moldavská republika kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými moldavskými orgánmi sa uskutočňuje pri riadnom zohľadnení požiadaviek týkajúcich sa dôvernosti. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Moldavské orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok právnickým alebo fyzickým osobám iným, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú v Moldavskej republike vykonateľné. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí vláda Moldavskej republiky. Vláda Moldavskej republiky oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdneho dvora Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom usadeným v Moldavskej republike. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade s moldavským právom a procesnými pravidlami.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Moldavskej republike rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Súdny dvor Moldavskej republiky však majú právomoc prejednávať sťažnosti, ak sa výkon rozhodnutia uskutoční nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Moldavskej republike alebo právnym subjektom usadeným v Moldavskej republike, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má pobyt alebo je usadená v Moldavskej republike. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Tureckou republikou na strane druhej o účasti Tureckej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Tureckej republiky (ďalej len „Turecko“), zastúpená Ministerstvom zahraničných vecí, Odborom záležitostí EÚ

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Tureckou republikou o všeobecných zásadách účasti Tureckej republiky na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ podpísanej v Bruseli 26. februára 2002 je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Turecka na každom konkrétnom programe a zvlášť splatný finančný príspevok sa určia v dohode medzi Komisiou a príslušnými orgánmi Turecka;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽²⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAŽŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 61, 2.3.2002, s. 29.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií, dosiahnuté v minulosti dohodami o pridružení k následným rámcovým programom, a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, ako aj posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Turecko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽³⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť tureckých právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁴⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁵⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Turecko sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Tureckou republikou o všeobecných zásadách účasti Tureckej republiky na programoch Spoločenstva, a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.
2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Turecku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁶⁾.
3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Turecku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:
 - a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom alebo ich častiam organizovaným Tureckom, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;
 - b) informácie o tom, či má Turecko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že turecké orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Turecka plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie tureckého právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Turecku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Turecku po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
 - c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Turecku sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Turecko bude každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1.).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁶⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

4. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Turecko a turecké právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

5. Zástupcovia Turecka majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Turecka.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Turecka. Výsledky hlasovania sa Turecku oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

6. Práva Turecka na zastúpenie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

7. Zástupcovia Turecka majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Turecka.

8. Turecko sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 (7) v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

9. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Turecka pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

10. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

11. Turecko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Turecku alebo dovezené do Turecka a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Turecku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Turecka alebo tureckých právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Turecka na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v júni a auguste.

(7) Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou pre program Horizont Európa vrátane všetkých opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽⁹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹⁰⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Turecka v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočne viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo vo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

9. Európska únia poskytne Turecku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutórium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Turecka v oblasti dôveryhodnosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Turecka na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Turecka alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Turecka na rok N upraveneho v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Turecka a tureckých právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatocnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Tureckom alebo tureckými právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4

a

- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Turecko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatocného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatocného operačného príspevku Turecka na rok N. Suma, ktorú má Turecko zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Turecku ako zníženie jeho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch alebo ich častiach organizovaných Tureckom, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Turecka.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov alebo ich častí organizovaných Tureckom sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Turecka podlieha uplatniteľným právnym predpisom Turecka, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, projektov alebo ich častí. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch, projektoch alebo ich častiach spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a uplatniteľnými právnymi predpismi Turecka.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Turecka na programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Tureckom.

2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Turecka pre výskum a inováciu

1. Týmto sa zriaďuje spoločný výbor EÚ a Turecka pre výskum a inovácie (ďalej len „spoločný výbor EÚ a Turecka“). K úlohám spoločného výboru EÚ a Turecka patrí:

- a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:

- i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Turecka v rámci programu Horizont Európa;

- ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch alebo ich častiach organizovaných druhou zmluvnou stranou;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
- spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme a
- d) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Turecka, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Turecka, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Turecka môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu ad hoc na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Turecka zasadá raz ročne, prípadne, ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a vnútroštátny orgán Turecka.
5. Spoločný výbor EÚ a Turecka vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Turecka. Spoločný výbor EÚ a Turecka môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Turecko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Turecku formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení daného oznámenia Turecku.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Turecku nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Turecku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme splatný finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Turecku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Turecka znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

4. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel.

Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

5. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda vypovie v súlade s odsekom 4 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako bola táto dohoda vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého bola táto dohoda vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia;
- c) po roku, v ktorom bola táto dohoda vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

6. Túto dohodu možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a tureckom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 27. októbra 2021 v 2 kópiách v anglickom a 2 kópiách v tureckom jazyku.

*Za Komisiu v mene
Európskej únie
Mariya GABRIEL
komisárka
pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež*

*Za vládu
Tureckej republiky
Faruk KAYMAKCI,
veľvyslanec
riaditeľ pre záležitosti EÚ a štátny
tajomník pre zahraničné veci*

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Tureckej republiky na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Turecka**

1. Finančný príspevok Turecka na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Európskej únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Turecko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,07.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Turecka o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov zrušia, operačný príspevok Turecka sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Turecka

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú turecké subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v písmene c) odseku 1 bodu II tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Turecka na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov pridelenou Turecku alebo rozdelenou medzi turecké právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Turecka na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A) sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B) celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. **Platba finančného príspevku Turecka, platba úprav operačného príspevku Turecka a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Turecka**

1. Komisia Turecku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Turecka na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech tureckých právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Turecko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa Turecku poskytuje na úhradu šiestich dvanásť príspevku najviac 60 dní od vydania výzvy na úhradu finančných prostriedkov.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N - 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Tureckom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Turecko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Turecko uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Turecku) suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Tureckom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Turecko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Turecko platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Turecko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov alebo ich častí organizovaných Tureckom

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy, projekty alebo ich časti organizované Tureckom, ktoré sa považujú za rovnocenné s programom Horizont Európa:

- Podpora akademického výskumu a vývoja (ARDEB – Riaditeľstvo pre programy financovania akademického výskumu),
 - Podpora priemyselného výskumu a vývoja (TEYDEB – Riaditeľstvo pre programy grantového financovania technológií a inovácií),
 - Riadenie ľudských zdrojov (BIDEB – Odbor vedeckých štipendií a grantových programov).
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Turecku alebo právnych subjektov usadených v Turecku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Turecku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Turecko nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Turecka a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 3 alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Európskej únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie a ktorý Európska únia prijala pred dňom, keď pozastavenie uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 3 alebo vypovedanie tejto dohody nadobudnú účinnosť.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcí na mieste na území Turecka. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Turecka v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Turecku alebo právnych subjektov usadených v Turecku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Turecku.
4. Európska komisia a úrad OLAF pripravia a uskutočnia kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným orgánom Turecka určeným tureckou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcí, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na ten účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Turecka zúčastňovať na kontrolách na mieste a na inšpekciami.
5. Na žiadosť orgánov Turecka sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, orgány Turecka konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú orgány Turecka o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému orgánu Turecka čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie tureckého trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie tureckým právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tejto prílohy si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné orgány Turecka pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom uľahčiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF bude v prípade Turecka určeným kontaktným miestom turecký koordinačný útvar pre boj proti podvodom (AFCOS).
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými orgánmi Turecka sa uskutočňuje pri riadnom zohľadnení požiadaviek týkajúcich sa dôvernosti. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Orgány Turecka spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchatel'ov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Turecku. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí turecká vláda. Turecká vláda oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdneho dvora Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom so sídlom v Turecku. Vymáhanie prebieha podľa tureckého práva a tureckých procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Turecku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Turecké súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Turecku alebo právnickou osobou usadenou v Turecku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Turecku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej o účasti Arménskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Arménskej republiky (ďalej len „Arménsko“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v Protokole k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej, o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Arménskou republikou o všeobecných zásadách účasti Arménskej republiky na programoch Únie ⁽¹⁾ sa stanovujú osobitné podmienky pre účasť Arménska na každom osobitnom programe, pričom konkrétne finančný príspevok, ako aj postupy podávania správ a hodnotenia sa určia v memorande o porozumení ⁽²⁾ medzi Európskou komisiou a príslušnými orgánmi Arménska na základe kritérií stanovených príslušnými programami;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciou, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj príťažlivých výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácie, propagácie dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehľbovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov pri tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácie, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 174, 13.6.2014, s. 3.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v Protokole k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej, o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Arménskou republikou o všeobecných zásadách účasti Arménskej republiky na programoch Únie a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácie a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácie vrátane činností budovania kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzuje právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácie, dosiahnuté v minulosti dohodou o pridružení k programu Horizont 2020, a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, ako aj posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v tejto oblasti,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Arménsko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁴⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť arménskych právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁵⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁶⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Arménsko sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v Protokole k Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Arménskou republikou na strane druhej, o rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Arménskou republikou o všeobecných zásadách účasti Arménskej republiky na programoch Únie a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.
2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Arménsku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁷⁾.
3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Arménsku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:
 - a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom Arménska, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1.).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁷⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

b) informácie o tom, či má Arménsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že arménske orgány podajú Komisii správu a budú s ňou konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Arménska plánuje zahraničné investície do/prevzatie arménskeho právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Arménsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Arménsku po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante, a

c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté na základe dotknutých akcií subjektmi usadenými v Arménsku sa nebudú vzťahovať obmedzenia vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení. Arménsko bude každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam subjektov, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Arménsku sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Arménsko a arménske právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie daných právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Arménska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach, ktoré sa týkajú Arménska.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Arménska. Výsledky hlasovania sa Arménsku oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Arménska na zastupovanie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Arménska majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom a postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Arménska.

9. Arménsko sa môže stať súčasťou Konzorcia pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Arménska pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Arménsko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Arménsku alebo dovezené do Arménska a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných fiškálnych poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Arménsku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Arménska alebo arménskych právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančnými príspevkami Arménska na program a súvisiace náklady na jeho riadenie, vykonávanie a prevádzku v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne prístupných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹⁰⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹¹⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Arménska v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sa stanovujú v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočne viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Arménsku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutórium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Arménska v oblasti dôveryhodnosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Arménska na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Arménska alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatového operačného príspevku Arménska na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Arménska a arménskych právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatovými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov skutočne uzavretých s Arménskom alebo arménskymi právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4, a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Arménsko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervencijských nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatového operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia pôvodného operačného príspevku Arménska na rok N. Suma, ktorú má Arménsko zaplatiť alebo prijať ako dodatočný príspevok alebo zníženie príspevku Arménska na základe automatického korekčného mechanizmu, je suma presahujúca túto prahovú hodnotu 8 %; suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku nezohľadní.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch Arménska, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Arménska.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov Arménska sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Arménska podlieha právnym predpisom Arménska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy vo svojich programoch v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a arménskymi právnymi predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítora Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Arménska na programe priebežne monitoruje na základe partnerstva za účasti Komisie a Arménska.

2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Arménska pre výskum a inováciu

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Arménska pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Arménska“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Arménska patrí:

- a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Arménska v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, opatreniach, projektoch, akciách druhej zmluvnej strany alebo ich častiach;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnou stranou v prípade prístupu k jej príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa jej strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
- d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme; a
- e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.

2. Spoločný výbor EÚ a Arménska, ktorý sa skladá zo zástupcov Európskej únie a Arménska, prijme svoj rokovací poriadok.

3. Spoločný výbor EÚ a Arménska môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.

4. Spoločný výbor EÚ a Arménska zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Európska únia a vnútroštátny orgán Arménska sa budú striedať pri organizovaní a usporadúvaní zasadnutí.

5. Spoločný výbor EÚ a Arménska vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Arménska. Spoločný výbor EÚ a Arménska môže vždy v prípade potreby vykonávať svoje úlohy písomne.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.

2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Arménsko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Arménsku formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Arménsku.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Arménsku nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Arménsku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme splatný finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Arménsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Arménska znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

4. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

5. Ak je dohoda vypovedaná v súlade s odsekom 4 tohto článku, zmluvné strany súhlasia, že:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako bola dohoda vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého bola táto dohoda vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia a
- c) po roku, v ktorom bola táto dohoda vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vyplývajúce z vypovedania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

6. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a arménskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 12. novembra 2021 v dvoch originálnych vyhotoveniach v arménskom a anglickom jazyku.

Za Komisiu v mene Európskej únie,

Signe RATSO

*pre otvorené inovácie a hlavná vyjednávačka pre
zástupkyňa generálneho riaditeľa
pridružené k programu Horizont Európa
Generálne riaditeľstvo pre výskum a inováciu*

Za Arménsku republiku

Anna AGHADJANIAN

*mimoriadna a splnomocnená veľvyslankyňa
Arménskej republiky v Belgickom kráľovstve,
vedúca misie Arménskej republiky pri
Európskej únii*

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Arménska na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Arménska**

1. Finančný príspevok Arménska na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii na daný rok z rozpočtu Európskej únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Arménsko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{úprava kľúča na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,05.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a najneskôr tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Arménska o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Arménska sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Arménska

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa určujú v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú arménske subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II odseku 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Arménska na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, za ktoré sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov rozdelenou medzi Arménsko alebo arménske právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Arménska na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A. sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Arménska, platba úprav vykonaných na operačnom príspevku Arménska a platba automatickej korekcie uplatnenej na operačný príspevok Arménska

1. Komisia Arménsku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Arménska na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech arménskych právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Arménsko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanásťin príspevku Arménska.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní od podpisu tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku zaplateného Arménskom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inováciu, na ktorom sa Arménsko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Arménsko uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Arménsku) suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Arménskom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Arménsko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Arménsko platbu neuhradí včas, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Arménsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

—

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov Arménska

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy v Arménsku, ktoré sa považujú za rovnocenné programu Horizont Európa:

— [...]

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Arménsku alebo právnych subjektov usadených v Arménsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Arménsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Arménsko nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Arménska a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Arménska. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Arménska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Arménsku alebo právnych subjektov usadených v Arménsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Arménsku.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným arménskym orgánom určeným arménskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Arménska zúčastňovať na kontrolách na mieste a inšpekciách.
5. Na žiadosť arménskych orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, arménske orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú arménske orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému arménskemu orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie arménskeho trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie arménskym právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné arménske orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Arménsko kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými arménskymi orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Arménske orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, než sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú v Arménsku vykonateľné. Doložku vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti titulu vnútroštátny orgán, ktorý tým na tento účel poverí arménska vláda.

Arménska vláda oznámi určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom so sídlom v Arménsku. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade s arménskym právom a súdnym poriadkom.

2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Arménsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.

3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Arménske súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Arménsku alebo právnickou osobou usadenou v Arménsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Arménsku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

DOHODA**medzi Európskou úniou a Srbskou republikou o účasti Srbskej republiky na programe Únie
Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Srbskej republiky (ďalej len „Srbsko“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Srbskom o všeobecných zásadách účasti Srbska na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Srbska na každom konkrétnom programe, najmä finančný príspevok, ktorý sa má zaplatiť, sa určia dohodou v podobe memoranda o porozumení ⁽²⁾ medzi Komisiou a príslušnými srbskými orgánmi;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácia predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2005, s. 29.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Srbskom o všeobecných zásadách účasti Srbska na programoch Spoločenstva a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa ukázali ako kľúčové v regióne západného Balkánu v súvislosti so spolupracou a financovaním spoločných projektov v oblasti výskumu a inovácií, ktoré umožňujú vzájomný prístup k excelentnosti, vedomostiam, inováciám, sieti a výskumným zdrojom. Ide o aspekt, ktorý poskytol cenné príležitosti na ľudský rozvoj, čím posilnil vyhliadky na úspešné nachádzanie spoločných riešení regionálnych a celosvetových výziev;

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti dohodami o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Srbsko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁴⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť srbských právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁵⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁶⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Srbsko sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Srbskom o všeobecných zásadách účasti Srbska na programoch Spoločenstva a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Srbsku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie (7).

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Srbsku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

- a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom alebo akciám Srbska, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;
- b) informácie o tom, či má Srbsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že srbské orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Srbska plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie srbského právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Srbsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Srbsku po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Srbsku sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Srbsko bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Srbsku sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Srbsko a srbské právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Srbska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Srbska.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Srbska. Výsledky hlasovania sa Srbsku oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Srbska na zastúpenie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

(7) Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

8. Zástupcovia Srbska majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Srbska.
9. Srbsko sa môže stať súčasťou Konzorcia pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.
10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Srbska pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.
11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.
12. Srbsko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Srbsku alebo dovezené do Srbska a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Srbsku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Srbska alebo srbských právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Srbska na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).
2. Tento finančný príspevok je súčtom:
 - a) operačného príspevku a
 - b) účastníckeho poplatku.
3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.
4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a doplnia sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹⁰⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹¹⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Srbska v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sa stanovujú v prílohe I.
6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočne viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.
7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.
8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedenej roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.
9. Európska únia poskytne Srbsku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutorium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Srbska v oblasti dôveryhodnosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Srbska na získanie informácií podľa prílohy III.
10. Všetky príspevky Srbska alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Srbska na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Srbska a srbských právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatočnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých so Srbskom alebo srbskými právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Srbsko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervencijských nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Srbska na rok N. Suma, ktorú má Srbsko zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Srbsku ako zníženie jeho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch a akciách Srbska, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Srbska.
2. Neúplný zoznam rovnocenných programov a akcií Srbska sa uvádza v prílohe II.
3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Srbska podlieha právnym predpisom Srbska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov a akcií. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy vo svojich programoch a akciách v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a srbskými právnymi predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Srbska na programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Srbskom.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Srbska pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Srbska pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Srbska“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Srbska patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Srbska v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch a akciách druhej zmluvnej strany;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme a
 - e) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Srbska, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Srbska, prijme svoj rokovací poriadok.
 3. Spoločný výbor EÚ a Srbska môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
 4. Spoločný výbor EÚ a Srbska zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Európska únia a vnútroštátny orgán Srbska sa budú striedať v organizovaní a usporadúvaní zasadnutí.
 5. Spoločný výbor EÚ a Srbska vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov zo Srbska. Spoločný výbor EÚ a Srbska môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Európska únia a Srbsko môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.
4. Ak Srbsko oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.
5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Srbsko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Srbsku formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Srbsku.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Srbsku nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Srbsku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Srbsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Srbska znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadosti.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia;
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody. a

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a srbskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 6. decembra a v Belehrade 1. decembra 2021.

Za Komisiu v mene Európskej únie,

Mariya GABRIEL

*komisárka pre inováciu, výskum,
kultúru, vzdelávanie a mládež*

Za vládu Srbskej republiky,

Branko RUŽIĆ

*prvý podpredseda vlády a minister
školsťva, vedy a technického rozvoja*

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Srbska na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Srbska**

1. Finančný príspevok Srbska na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Srbsko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,45.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Srbska o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov zrušia, operačný príspevok Srbska sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Srbska

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované príjemcom, ktorými sú srbské subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Srbska na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných príjemcov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:

i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Srbsku alebo rozdelenou medzi srbské právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

ii) sumou upraveného operačného príspevku Srbska na rok N vynásobenou pomerom medzi:

A. sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a

B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. **Platba finančného príspevku Srbska, platba úprav operačného príspevku Srbska a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Srbska**

1. Komisia Srbsku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Srbska na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;

b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;

c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;

d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech srbských právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Srbsko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanástin príspevku Srbska.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Srbskom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Srbsko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Srbsko uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Srbsku) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Srbskom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Srbsko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Srbsko platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Srbsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

—

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov a akcií Srbska

Tento neúplný zoznam sa považuje za zoznam programov a akcií Srbska rovnocenných s programom Horizont Európa:

Programy a akcie v oblasti výskumu, vývoja a inovácií zverejňované:

- Ministerstvom školstva, vedy a technologického rozvoja,
 - Srbským inovačným fondom,
 - Fondom pre vedu Srbskej republiky,
 - Ministerstvom hospodárstva,
 - Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a hospodárenia s vodami,
 - Ministerstvom ochrany životného prostredia.
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Srbsku alebo právnych subjektov usadených v Srbsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené v Srbsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Srbsko nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Srbska a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Srbska. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Srbska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Srbsku alebo právnych subjektov usadených v Srbsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené v Srbsku.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným srbským orgánom určeným srbskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných srbských orgánov zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť srbských orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, srbské orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú srbské orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému srbskému orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie srbského trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie srbským právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné srbské orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF bude v prípade Srbska určeným kontaktným miestom srbský koordinačný útvar pre boj proti podvodom (AFCOS).
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými srbskými orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Srbské orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchatel'ov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Srbsku. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí srbská vláda. Srbská vláda oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdneho dvora Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Srbsku a právnym subjektom usadeným v Srbsku. Vymáhanie prebieha podľa srbského práva a procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Srbsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Srbské súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Srbsku alebo právny subjektom usadeným v Srbsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Srbsku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Bosnou a Hercegovinou na strane druhej o účasti Bosny a Hercegoviny na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

Bosna a Hercegovina (ďalej len „Bosna a Hercegovina“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Bosnou a Hercegovinou o všeobecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Bosny a Hercegoviny na každom konkrétnom programe zvlášť splatný finančný príspevok sa určia dohodou v podobe memoranda o porozumení ⁽²⁾ medzi Komisiou a Bosnou a Hercegovinou;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa ukázali ako kľúčové v regióne západného Balkánu v súvislosti so spoluprácou a financovaním spoločných projektov v oblasti výskumu a inovácií, ktoré umožňujú spoločný prístup k excelentnosti, vedomostiam, inováciám, sieti a výskumným zdrojom. Ide o aspekt, ktorý poskytol cenné príležitosti na ľudský rozvoj, čím posilnil vyhliadky na úspešné nachádzanie spoločných riešení regionálnych a celosvetových výziev;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2005, s. 9.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Bosnou a Hercegovinou o všeobecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programoch Spoločenstva a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácií a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností budovania kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY, že spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti na základe dohôd o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Bosna a Hercegovina sa ako pridružená krajina zúčastňuje na všetkých častiach (a prispieva k nim) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁴⁾, a to v ich najaktuálnejšom znení a prostredníctvom finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

2. Na účasť právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine ⁽⁵⁾ v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁶⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁷⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Bosna a Hercegovina sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Bosnou a Hercegovinou o všeobecných zásadách účasti Bosny a Hercegoviny na programoch Spoločenstva a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁸⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom alebo projektom Bosny a Hercegoviny, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Právnym subjektom je v zmysle článku 2 ods. 16 programu Horizont Európa akákoľvek fyzická alebo právnická osoba. Pojem „právne subjekty“ sa priamo ani nepriamo netýka dvoch subjektov, ktoré tvoria Bosnu a Hercegovinu: Federáciu Bosny a Hercegoviny a Republiku Srbskú.

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Bosna a Hercegovina zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že orgány Bosny a Hercegoviny podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Bosny a Hercegoviny plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie právneho subjektu usadeného v Bosne a Hercegovine, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Bosne a Hercegovine zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Bosne a Hercegovine sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Bosna a Hercegovina bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa prostredníctvom uplatňovania článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Bosna a Hercegovina a právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Bosny a Hercegoviny majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v súvislosti s bodmi, ktoré sa týkajú Bosny a Hercegoviny.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Bosny a Hercegoviny.

Výsledky hlasovania sa Bosne a Hercegovine oznámia. Účast' na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Bosny a Hercegoviny na zastúpenie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Bosny a Hercegoviny majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia uvedenej podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Bosny a Hercegoviny.

9. Bosna a Hercegovina sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Bosny a Hercegoviny pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

⁽⁹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Bosna a Hercegovina prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Bosne a Hercegovine alebo dovezené do Bosny a Hercegoviny a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Bosne a Hercegovine.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Bosny a Hercegoviny alebo právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Bosny a Hercegoviny na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046⁽¹⁰⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa⁽¹¹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19⁽¹²⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Bosny a Hercegoviny v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Bosne a Hercegovine informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutórium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Bosny a Hercegoviny v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Bosny a Hercegoviny na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Bosny a Hercegoviny alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatocného operačného príspevku Bosny a Hercegoviny za rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Bosny a Hercegoviny a právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatocnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Bosnou a Hercegovinou alebo právnymi subjektmi usadenými v Bosne a Hercegovine, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradila Bosna a Hercegovina vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervencných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatocného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatocného operačného príspevku Bosny a Hercegoviny na rok N. Suma, ktorú má Bosna a Hercegovina zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Bosne a Hercegovine ako zníženie jej príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch alebo projektoch Bosny a Hercegoviny, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Bosny a Hercegoviny.

2. Zoznam rovnocenných programov alebo projektov Bosny a Hercegoviny otvorených účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Bosny a Hercegoviny podlieha právnym predpisom Bosny a Hercegoviny, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov alebo projektov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch alebo projektoch spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a právnymi predpismi Bosny a Hercegoviny.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Bosny a Hercegoviny na uvedenom programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Bosnou a Hercegovinou.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Bosny a Hercegoviny patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch alebo projektoch druhej zmluvnej strany;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnou stranou v prípade prístupu k jej príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa jej strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce; a
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme;
 - e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Bosny a Hercegoviny, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a Bosna a Hercegovina.
5. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine. Spoločný výbor EÚ a Bosny a Hercegoviny môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.

2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Európska únia a Bosna a Hercegovina môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.

4. Ak Bosna a Hercegovina oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.

5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Bosna a Hercegovina podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Bosne a Hercegovine formálny list, v ktorom jej oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Bosne a Hercegovine.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Bosne a Hercegovine. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bosnianskom, chorvátskom a srbskom jazyku, pričom znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 6. decembra 2021 a v Sarajeve 22. decembra 2021.

Za Komisiu v mene Európskej únie,
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež

Za Bosnu a Hercegovinu,
Ankica GUDELJEVIĆ
ministerka vnútra, Bosna a Hercegovina

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Bosny a Hercegoviny na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Bosny a Hercegoviny**

1. Finančný príspevok Bosny a Hercegoviny na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Bosna a Hercegovina za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{úprava kľúča na určenie príspevkov} = \text{kľúča na určenie príspevkov} \times \text{koefficient}$$

Koefficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,09.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Bosny a Hercegoviny o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Bosny a Hercegoviny sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Bosny a Hercegoviny

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa určujú v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované príjemcom, ktorými sú subjekty usadené v Bosne a Hercegovine, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Bosny a Hercegoviny na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, za ktoré sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:

i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Bosne a Hercegovine alebo rozdelenou medzi právne subjekty usadené v Bosne a Hercegovine ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

ii) sumou upraveného operačného príspevku Bosny a Hercegoviny na rok N vynásobenou pomerom medzi:

A. sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a

B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. **Platba finančného príspevku Bosny a Hercegoviny, platba úprav operačného príspevku Bosny a Hercegoviny a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Bosny a Hercegoviny**

1. Komisia Bosne a Hercegovine čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Bosny a Hercegoviny na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;

b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;

c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;

d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech právnych subjektov Bosny a Hercegoviny a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Bosnu a Hercegovinu na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jej príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 45 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanástin príspevku Bosny a Hercegoviny.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 90 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Bosnou a Hercegovinou na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Bosna a Hercegovina zúčastňovala.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Bosna a Hercegovina uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Bosne a Hercegovine) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Bosnou a Hercegovinou alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Bosna a Hercegovina uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Bosna a Hercegovina platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia jej zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Bosna a Hercegovina povinná zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov alebo projektov Bosny a Hercegoviny

Tento neúplný zoznam sa považuje za zoznam programov, projektov, akcií a činností Bosny a Hercegoviny rovnocenných s programom Horizont Európa:

[...]

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Bosne a Hercegovine alebo právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Bosne a Hercegovine. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Bosna a Hercegovina nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Bosny a Hercegoviny a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Bosny a Hercegoviny. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Bosny a Hercegoviny v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Bosne a Hercegovine alebo právnych subjektov usadených v Bosne a Hercegovine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Bosne a Hercegovine.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným orgánom Bosny a Hercegoviny určeným Radou ministrov Bosny a Hercegoviny. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Bosny a Hercegoviny zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť orgánov Bosny a Hercegoviny sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, orgány Bosny a Hercegoviny konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú orgány Bosny a Hercegoviny o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému orgánu Bosny a Hercegoviny čo najskôr správu o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie trestného práva Bosny a Hercegoviny, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie právnickým alebo fyzickým osobám z Bosny a Hercegoviny zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné orgány Bosny a Hercegoviny pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF určí Bosna a Hercegovina kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými orgánmi Bosny a Hercegoviny sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Orgány Bosny a Hercegoviny spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, sťažovania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmikoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Bosne a Hercegovine. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí Rada ministrov Bosny a Hercegoviny. Rada ministrov Bosny a Hercegoviny oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Bosne a Hercegovine a právnym subjektom usadeným v Bosne a Hercegovine. Vymáhanie prebieha podľa práva a procesných pravidiel Bosny a Hercegoviny.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Bosne a Hercegovine rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Súdny Bosny a Hercegoviny však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Bosne a Hercegovine alebo právny subjektom usadeným v Bosne a Hercegovine, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Bosne a Hercegovine. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Kosovom* na strane druhej o účasti Kosova na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Kosova (ďalej len „Kosovo“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Kosovom o všeobecných zásadách účasti Kosova na programoch Únie⁽¹⁾ je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Kosova na každom konkrétnom programe a zvlášť splatný finančný príspevok sa určia v dohode medzi Komisiou a príslušnými orgánmi Kosova;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695⁽²⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAŽŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa ukázali v regióne západného Balkánu ako kľúčové pre spoluprácu a financovanie spoločných výskumných a inovačných projektov, ktoré umožňujú vzájomný prístup k excelentnosti, vedomostiam, inováciám, sieti a výskumným zdrojom. Ide o aspekt, ktorý ponúka cenné príležitosti na ľudský rozvoj, a tým zlepšuje vyhliadky na úspešné nachádzanie spoločných riešení regionálnych a celosvetových výziev;

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

(1) Rámcová dohoda medzi Európskou úniou a Kosovom* o všeobecných zásadách účasti Kosova na programoch Únie (Ú. v. EÚ L 195, 27.7.2017, s. 3).

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Kosovo sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽³⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť kosovských právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁴⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁵⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Kosovo sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v rámcovej dohode medzi Európskou úniou a Kosovom o všeobecných zásadách účasti Kosova na programoch Únie a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.
2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Kosove sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁶⁾.
3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Kosove oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:
 - a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom, akciám Kosova alebo ich častiam, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁶⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Kosovo zavedený mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že kosovské orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Kosova plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie kosovského právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Kosovu zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Kosove po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Kosove sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Kosovo bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Kosove sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Kosovo a kosovské právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Kosova majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach, ktoré sa týkajú Kosova.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Kosova.

Výsledky hlasovania sa Kosovu oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Kosova na zastúpenie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Kosova majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Kosova.

9. Kosovo sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 (?) v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Kosova pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

(?) Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Kosovo prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Kosove alebo dovezené do Kosova a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovozných dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Kosove.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Kosova alebo kosovských právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Kosova na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

- a) operačného príspevku a
- b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne prístupných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽⁹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹⁰⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Kosova v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo vo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Kosovu informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolútium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Kosova v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Kosova na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Kosova alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Kosova na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Kosova a kosovských právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatočnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Kosovom alebo kosovskými právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Kosovo vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenčných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Kosova na rok N. Suma, ktorú má Kosovo zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Kosovu ako zníženie jeho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch, akciách Kosova alebo ich častiach, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade so zákonmi a predpismi Kosova.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií alebo ich častí v Kosove sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Kosova podlieha právnym predpisom Kosova, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, projektov, akcií alebo ich častí. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch a projektoch, akciách alebo ich častiach spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a kosovskými zákonmi a predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Kosova na programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Kosovom.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Kosova pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Kosova pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Kosova“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Kosova patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Kosova v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch, akciách druhej zmluvnej strany alebo ich častiach;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme a
 - e) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Kosova, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Kosova, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Kosova môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Kosova zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a kosovská vláda.
5. Spoločný výbor EÚ a Kosova vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Kosova. Spoločný výbor EÚ a Kosova môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov alebo akcií alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Európska únia a Kosovo môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.
4. Ak Kosovo oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.
5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Kosovo podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Kosovu formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Kosovu.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Kosove nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Kosove pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Kosovu. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Kosova znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty a akcie alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;

- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia;
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda sa vyhotoví v dvoch exemplároch v anglickom jazyku.

V Bruseli 7. decembra a v Prištine 23. novembra 2021.

Za Európsku komisiu v mene Európskej únie,

Mariya GABRIEL,

*komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež*

Za Kosovo,

Arbërie NAGAVCI,

ministerka školstva, vedy, technológií a inovácií

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Kosova na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku kosova**

1. Finančný príspevok Kosova na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Kosovo za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,09.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i. výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii. všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 27).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Kosova o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov zrušia, operačný príspevok Kosova sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Kosova

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované príjemcom, ktorými sú subjekty z Kosova, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Kosova na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i. celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Kosovu alebo rozdelenou medzi právne subjekty z Kosova ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii. sumou upraveného operačného príspevku Kosova na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A. sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Kosova, platba úprav operačného príspevku Kosova a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Kosova

1. Komisia Kosovu čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a. sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Kosova na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b. výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c. plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d. v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech právnych subjektov z Kosova a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Kosovo na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanásťtin príspevku Kosova.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Kosovom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Kosovo zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Kosovo uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Kosovom) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Kosovom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Kosovo uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Kosovo platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Kosovo povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C Úradného vestníka Európskej únie platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov a akcií alebo ich častí v Kosove

Tento neúplný zoznam sa považuje za zoznam programov, projektov, akcií a činností Kosova, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa:

1. Krátkodobé granty na podporu mobility

Regulované úradnou vyhláškou MESTI č. 28/2016 ⁽¹⁾

Tento program podporuje krátkodobé pobyty kosovských výskumníkov v akademických a výskumných inštitúciách mimo Kosova, ako aj účasť kosovských výskumníkov na medzinárodných konferenciách v zahraničí.

2. Grantový program pre malé výskumy

Regulované úradnou vyhláškou MESTI č. 26/2016 ⁽²⁾

Na základe tohto programu sa poskytujú finančné prostriedky kosovským výskumným subjektom na malé výskumné projekty v trvaní 6 až 12 mesiacov, pričom celková suma grantu je do 10 000 EUR. Pri tomto programe je potrebná účasť medzinárodných expertov v pozícii poradcov.

3. Finančná podpora pre vedecké publikácie

Regulované úradnou vyhláškou MESTI č. 27/2016 ⁽³⁾

Na základe tohto programu sa poskytujú finančné prostriedky na publikovanie vedeckých monografií vo výške do 3 000 EUR. Program je v súčasnosti otvorený pre právne subjekty a fyzické osoby, ktoré svoju činnosť vykonávajú v Kosove.

4. Finančná podpora pre publikovanie vo vplyvných časopisoch

Regulované úradnou vyhláškou MESTI č. 1/2017 ⁽⁴⁾

Na základe tohto programu sa poskytujú finančné prostriedky na publikovanie štúdií z výskumov uskutočnených v Kosove v časopisoch indexovaných v databázach Web of Science a Scopus. Financovanie pokrýva až 80 % nákladov na publikovanie.

⁽¹⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2017/01/28-ua-masht-nr-28-per-grandet-afatshkurta-te-mobiliteteve-rotated.pdf>.

⁽²⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2017/01/ua-per-aplikim-ne-projektet-e-vogla-shkencore-rotated-1.pdf>.

⁽³⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2016/12/rotated-1.pdf>.

⁽⁴⁾ <https://masht.rks-gov.net/uploads/2017/08/1-2017-ua-per-publikime-dhe-botime-shkencore-rotated.pdf>.

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Kosove alebo právnych subjektov usadených v Kosove, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Kosove. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Kosovo nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Kosova a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Kosova. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány z Kosova v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Kosove alebo právnych subjektov usadených v Kosove, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Kosove.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným orgánom z Kosova určeným kosovskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných orgánov z Kosova zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť orgánov z Kosova sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, kosovské orgány konajúce v súlade s kosovskými pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa kosovského práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú kosovské orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému orgánu z Kosova čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie kosovského trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie kosovským právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné orgány z Kosova pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF určí Kosovo kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými orgánmi z Kosova sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Kosovské orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Kosove. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí kosovská vláda. Kosovská vláda oznámi svoj určený orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Kosove a právnym subjektom usadeným v Kosove. Vymáhanie prebieha podľa kosovského práva a procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Kosove rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Kosovské súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Kosove alebo právny subjektom usadeným v Kosove, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Kosove. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Čiernou Horou na strane druhej o účasti Čiernej Hory na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Čiernej Hory (ďalej len „Čierna Hora“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v protokole 8 k Dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej o všeobecných zásadách účasti Čiernej Hory na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ sa stanovuje, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Čiernej Hory na každom konkrétnom programe a zvlášť splatný finančný príspevok sa určia dohodou vo forme memoranda o porozumení ⁽²⁾ medzi Komisiou, ktorá rokuje za Spoločenstvo, a Čiernou Horou;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácia predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založenom na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa ukázali ako kľúčové v regióne západného Balkánu v súvislosti so spolupracou a financovaním spoločných projektov v oblasti výskumu a inovácií, ktoré umožňujú vzájomný prístup k excelentnosti, vedomostiam, inováciám, sieti a výskumným zdrojom. Ide o aspekt, ktorý poskytol cenné príležitosti na ľudský rozvoj, čím posilnil vyhliadky na úspešné nachádzanie spoločných riešení regionálnych a celosvetových výziev;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 108, 29.4.2010, s. 1.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v protokole 8 k Dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej o všeobecných zásadách účasti Čiernej Hory na programoch Únie a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY, spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti dohodami o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Čierna Hora sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedeníých v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764⁽⁴⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

2. Na účasť čiernohorských právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819⁽⁵⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820⁽⁶⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Čierna Hora sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v protokole 8 k Dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Čiernohorskou republikou na strane druhej o všeobecných zásadách účasti Čiernej Hory na programoch Spoločenstva a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Čiernej Hore sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie⁽⁷⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Čiernej Hore oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom, akciám, činnostiam Čiernej Hory alebo ich častiam, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁷⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

b) informácie o tom, či má Čierna Hora zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že čiernohorské orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Čiernej Hory plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie čiernohorského právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Čiernej Hore zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Čiernej Hore po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a

c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Čiernej Hore sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Čierna Hora bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Čiernej Hore sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Čierna Hora a čiernohorské právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Čiernej Hory majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Čiernej Hory.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Čiernej Hory. Výsledky hlasovania sa Čiernej Hore oznámia.

Účast na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Čiernej Hory na zastúpenie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Čiernej Hory majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Čiernej Hory.

9. Čierna Hora sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Čiernej Hory pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Čierna Hora prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Čiernej Hore alebo dovezené do Čiernej Hory a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Čiernej Hore.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Čiernej Hory alebo čiernohorských právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Čiernej Hory na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby v dvoch splátkach a je splatný najneskôr v máji a júli.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne prístupných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa⁽¹⁰⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19⁽¹¹⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Čiernej Hory v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedené roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Čiernej Hore informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolútorium.

Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Čiernej Hory v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Čiernej Hory na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Čiernej Hory alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Čiernej Hory na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Čiernej Hory a čiernohorských právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatočnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Čiernou Horou alebo čiernohorskými právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradila Čierna Hora vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenčných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Čiernej Hory na rok N. Suma, ktorú má Čierna Hora zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Čiernej Hore ako zníženie jej príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch, akciách, činnostiach Čiernej Hory alebo ich častiach, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade so zákonmi a predpismi Čiernej Hory.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií alebo ich častí v Čiernej Hore sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Čiernej Hory podlieha právnym predpisom Čiernej Hory, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, projektov, akcií, činností alebo ich častí. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch a projektoch, akciách alebo ich častiach spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a čiernohorskými zákonmi a predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Čiernej Hory na programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Čiernou Horou.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Čiernej Hory patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Čiernej Hory v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch, akciách, činnostiach druhej zmluvnej strany alebo ich častiach;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme a
 - e) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Čiernej Hory, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a vnútroštátny orgán Čiernej Hory zodpovedný za vedu a výskum.
5. Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Čiernej Hory. Spoločný výbor EÚ a Čiernej Hory môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Európska únia a Čierna Hora môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.
4. Ak Čierna Hora oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.
5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Čierna Hora podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Čiernej Hore formálny list, v ktorom jej oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Čiernej Hore.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Čiernej Hore nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Čiernej Hore pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Čiernej Hore. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Čiernej Hory znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;

- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

Táto dohoda možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

8. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a čierňohorskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 6. decembra a v Podgorici 3. decembra 2021.

Za Komisiu v mene Európskej únie,
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež

Za vládu Čiernej Hory,
Vesna BRATIC
ministerka školstva, vedy, kultúry a športu

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Čiernej Hory na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Čiernej Hory**

1. Finančný príspevok Čiernej Hory na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Čierna Hora za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,18.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Čiernej Hory o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov zrušia, operačný príspevok Čiernej Hory sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Čiernej Hory

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelené príjemcom, ktorými sú čiernohorské subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Čiernej Hory na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Čiernej Hore alebo rozdelenou medzi čiernohorské právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných príjemcov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Čiernej Hory na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A) sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B) celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Čiernej Hory, platba úprav operačného príspevku Čiernej Hory a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Čiernej Hory

1. Komisia Čiernej Hore čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Čiernej Hory na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech čiernohorských právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Čiernu Horu na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jej príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť šesť dvanástin príspevku Čiernej Hory.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Čiernou Horou na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Čierna Hora zúčastňovala.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Čierna Hora uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Čiernej Hore) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Čiernou Horou alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Čierna Hora uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s časťou III tejto prílohy. Ak Čierna Hora platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia jej zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Čierna Hora povinná zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností alebo ich častí v Čiernej Hore

Tento neúplný zoznam sa považuje za zoznam programov, projektov, akcií a činností Čiernej Hory rovnocenných s programom Horizont Európa:

- program centier excelentnosti,
 - granty na financovanie vedeckých výskumných projektov,
 - program spolupráce v oblasti inovácií 2019 – 2024,
 - predakceleračný program pre startupy.
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Čiernej Hore alebo právnych subjektov usadených v Čiernej Hore, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené v Čiernej Hore. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Čierna Hora nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Čiernej Hory a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Čiernej Hory. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Čiernej Hory v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Čiernej Hore alebo právnych subjektov usadených v Čiernej Hore, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídli alebo sú usadené v Čiernej Hore.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným čiernohorským orgánom určeným čiernohorskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných čiernohorských orgánov zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť čiernohorských orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, čiernohorské orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú čiernohorské orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému čiernohorskému orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie čiernohorského trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie čiernohorským právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné čiernohorské orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF určí Čierna Hora kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými čiernohorskými orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Čiernohorské orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchatel'ov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Čiernej Hore. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí čiernohorská vláda. Čiernohorská vláda oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Čiernej Hore a právnym subjektom usadeným v Čiernej Hore. Vymáhanie prebieha podľa čiernohorského práva a procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Čiernej Hore rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Čiernohorské súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Čiernej Hore alebo právny subjektom usadeným v Čiernej Hore, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek tretou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Čiernej Hore. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Severomacedónskou republikou na strane druhej
o účasti Severného Macedónska na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre
výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Severomacedónskej republiky (ďalej len „Severné Macedónsko“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v protokole k Dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko na strane druhej o Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko o všeobecných zásadách účasti bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ sa stanovuje, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Severného Macedónska na každom konkrétnom programe a zvlášť splatný finančný príspevok sa určia dohodou v podobe memoranda o porozumení ⁽²⁾ medzi Komisiou a príslušnými orgánmi Severného Macedónska;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2005, s. 23.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v Protokole k Dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko na strane druhej o Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko o všeobecných zásadách účasti bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko na programoch Spoločenstva a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

ZDÔRAŽŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa ukázali v regióne západného Balkánu ako kľúčové pre spoluprácu a financovanie spoločných výskumných a inovačných projektov, ktoré umožňujú vzájomný prístup k excelentnosti, vedomostiam, inováciám, sieti a výskumným zdrojom. Ide o aspekt, ktorý ponúka cenné príležitosti na ľudský rozvoj, a tým zlepšuje vyhliadky na úspešné nachádzanie spoločných riešení regionálnych a celosvetových výziev;

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a prístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY, že spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti na základe dohôd o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Severné Macedónsko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁴⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť severomacedónskych právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁵⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁶⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Severné Macedónsko sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v Protokole k Dohode o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a bývalou Juhoslovenskou republikou Macedónsko na strane druhej o Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a bývalou Juhoslovenskou republikou Macedónsko o všeobecných zásadách účasti bývalej Juhoslovenskej republiky Macedónsko na programoch Spoločenstva a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Severnom Macedónsku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie (7).

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Severnom Macedónsku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

- a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, opatreniam, projektom, nástrojom Severného Macedónska alebo ich častiam, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;
- b) informácie o tom, či má Severné Macedónsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že severomacedónske orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Severného Macedónska plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie právneho subjektu usadeného v Severnom Macedónsku, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Severnému Macedónsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Severnom Macedónsku po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Severnom Macedónsku sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Severné Macedónsko bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Severnom Macedónsku sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „IRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa prostredníctvom uplatňovania článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Severné Macedónsko a severomacedónske právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Severného Macedónska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v súvislosti s bodmi, ktoré sa týkajú Severného Macedónska.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Severného Macedónska. Výsledky hlasovania sa Severnému Macedónsku oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Severného Macedónska na zastúpenie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

(7) Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

8. Zástupcovia Severného Macedónska majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia uvedenej podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Severného Macedónska.
9. Severné Macedónsko sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.
10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Severného Macedónska pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.
11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.
12. Severné Macedónsko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Severnom Macedónsku alebo dovezené do Severného Macedónska a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Severnom Macedónsku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Severného Macedónska alebo severomacedónskych právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Severného Macedónska na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).
2. Tento finančný príspevok je súčtom:
 - a) operačného príspevku a
 - b) účastníckeho poplatku.
3. Finančný príspevok má podobu ročnej jednorazovej platby splatnej najneskôr v máji.
4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹⁰⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹¹⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Severného Macedónska v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sa stanovujú v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeneho roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

9. Európska únia poskytne Severnému Macedónsku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolútorium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Severného Macedónska v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Severného Macedónska na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Severného Macedónska alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Severného Macedónska na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Severného Macedónska a severomacedónskych právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatočnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých so Severným Macedónskom alebo severomacedónskymi právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Severné Macedónsko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neinterventných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Severného Macedónska na rok N. Suma, ktorú má Severné Macedónsko zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Severnému Macedónsku ako zníženie jeho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch, opatreniach, projektoch, nástrojoch Severného Macedónska alebo ich častiach, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s vnútornými právnymi predpismi Severného Macedónska.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov, opatrení, projektov, nástrojov Severného Macedónska alebo ich častí sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Severného Macedónska podlieha právnym predpisom Severného Macedónska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, opatrení, projektov, nástrojov alebo ich častí. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch, opatreniach, projektoch a nástrojoch spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a vnútornými právnymi predpismi Severného Macedónska.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Severného Macedónska na uvedenom programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Severným Macedónskom.

2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Severného Macedónska patrí:

a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:

i) účasť a výkonnosť severomacedónskych právnych subjektov v rámci programu Horizont Európa;

ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, opatreniach, projektoch, nástrojoch druhej zmluvnej strany alebo ich častiach;

- iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnou stranou v prípade prístupu k jej príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa jej strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme; a
 - e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Severného Macedónska, prijme svoj rokovací poriadok.
 3. Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
 4. Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a zodpovedný vnútroštátny orgán Severného Macedónska.
 5. Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov zo Severného Macedónska. Spoločný výbor EÚ a Severného Macedónska môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Európska únia a Severné Macedónsko môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.
4. Ak Severné Macedónsko oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.

5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Severné Macedónsko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Severnému Macedónsku formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Severnému Macedónsku.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Severnom Macedónsku nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Severnom Macedónsku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Severnému Macedónsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Severného Macedónska znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia;
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a macedónskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 6. decembra a v Skopje 30. novembra roku 2021.

Za Komisiu v mene Európskej únie,
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež

Za vládu Severného Macedónska,
Mila CAROVSKA
ministerka školstva a vedy

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Severného Macedónska na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Severného Macedónska**

1. Finančný príspevok Severného Macedónska na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Severné Macedónsko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,2.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Severného Macedónska o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov, zrušia, operačný príspevok Severného Macedónska sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Severného Macedónska

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modalitty:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa určujú v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované príjemcom, ktorými sú subjekty usadené v Severnom Macedónsku, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Severného Macedónska na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, za ktoré sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:

i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Severnému Macedónsku alebo rozdelenou medzi právne subjekty usadené v Severnom Macedónsku/severomacedónske právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

ii) sumou upraveného operačného príspevku Severného Macedónska na rok N vynásobenou pomerom medzi:

A. sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a

B. celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Severného Macedónska, platba úprav operačného príspevku Severného Macedónska a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Severného Macedónska

1. Komisia Severnému Macedónsku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Severného Macedónska na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;

b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;

c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;

d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech severomacedónskych právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli, Komisia vyzve Severné Macedónsko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť príspevok Severného Macedónska.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní odo dňa, keď táto dohoda nadobudne platnosť.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Severným Macedónskom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Severné Macedónsko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Severné Macedónsko uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Severnému Macedónsku) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Severným Macedónskom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Severné Macedónsko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Severné Macedónsko platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Severné Macedónsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov, opatrení, projektov, nástrojov Severného Macedónska alebo ich častí

Tento neúplný zoznam sa považuje za zoznam programov, opatrení, projektov, nástrojov Severného Macedónska alebo ich častí rovnocenných s programom Horizont Európa:

- *Program vedeckých a výskumných činností (Ministerstvo školstva a vedy)*
 - Pridelovanie finančných prostriedkov na financovanie vedeckých výskumných projektov vedeckých inštitúcií (univerzity, výskumné inštitúty)
 - *Fond rozvoja inovácií a technológií (FITD)*
 - Spolufinancované granty na komerčné využívanie inovácií
 - Granty na zlepšenie spolupráce medzi akademickou obcou a priemyslom Spolufinancované granty na zavádzanie, prevádzku a investície obchodno-technologických akceleratorov
 - *Program pre konkurencieschopnosť, inovácie a podnikanie (Ministerstvo hospodárstva)*
 - Rozvoj a podpora internacionalizácie MMSP (podpora a rozvoj mikropodnikov, malých a stredných podnikov)
 - Podpora zvyšovania konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov zo spracovateľského odvetvia (vykonávanie priemyselnej politiky)
 - Spolufinancovanie časti nákladov na spoluprácu v rámci projektov medzi spoločnosťami zo spracovateľského odvetvia a akademickými a výskumnými inštitúciami, ktoré sa týkajú realizácie projektov a zavádzania partnerstiev na spoluprácu v oblasti inteligentnej špecializácie, digitálnej transformácie a ekologizácie spracovateľského odvetvia (vykonávanie priemyselnej politiky)
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Severnom Macedónsku alebo právnych subjektov usadených v Severnom Macedónsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Severnom Macedónsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Severné Macedónsko nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Severného Macedónska a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Severného Macedónska. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Severného Macedónska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Severnom Macedónsku alebo právnych subjektov usadených v Severnom Macedónsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Severnom Macedónsku.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným severomacedónskym orgánom určeným vládou Severného Macedónska. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa môžu úradníci príslušných severomacedónskych orgánov zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť severomacedónskych orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, severomacedónske orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú severomacedónske orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému severomacedónskemu orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie severomacedónskeho trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie severomacedónskym právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné severomacedónske orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF určí Severné Macedónsko kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými severomacedónskymi orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Severomacedónske orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, sťažania a podávania žalôb na páchatel'ov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Severnom Macedónsku. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí vláda Severného Macedónska. Vláda Severného Macedónska oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Severnom Macedónsku a právnym subjektom usadeným v Severnom Macedónsku. Vymáhanie prebieha podľa severomacedónskeho práva a procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Severnom Macedónsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Severomacedónske súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Severnom Macedónsku alebo právny subjektom usadeným v Severnom Macedónsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Severnom Macedónsku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Izraelom na strane druhej o účasti Izraela na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

vláda Izraelského štátu (ďalej len „Izrael“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE Protokol ⁽¹⁾ k Euro-stredomorskej dohode ⁽²⁾ medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Izraelským štátom na strane druhej o rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Izraelským štátom o všeobecných zásadách účasti Izraelského štátu na programoch Spoločenstva (ďalej len „protokol k Euro-stredomorskej dohode“) stanovuje všeobecné zásady účasti Izraela na programoch Únie, pričom na Komisiu a príslušné orgány Izraela ponecháva určenie osobitných podmienok takejto účasti na každom jednom programe ⁽³⁾ vrátane finančných príspevkov;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽⁴⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácie a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácie vrátane činností budovania kapacít;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 129, 17.5.2008, s. 40.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 147, 21.6.2000, s. 3.

⁽³⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení uvedené v protokole k Euro-stredomorskej dohode o všeobecných zásadách účasti Izraelského štátu na programoch Spoločenstva a má rovnaké právne účinky.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY, že spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií stanovené v minulosti na základe dohôd o pridružení k následným rámcovým programom a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Izrael sa ako pridružená krajina zúčastňuje na všetkých častiach (a prispieva k nim) programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764⁽⁵⁾, a to v ich najaktuálnejšom znení a prostredníctvom finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

2. Na účasť izraelských právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819⁽⁶⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820⁽⁷⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Izrael sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v protokole k Euro-stredomorskej dohode a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Izraeli sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie⁽⁸⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Izraeli oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

- a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom Izraela alebo ich častiam, ktoré sú rovnocenné s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;
- b) informácie o tom, či má Izrael zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že izraelské orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Izraela plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie izraelského právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Izraelu zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Izraeli po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante; a

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Izraeli sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Izrael bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Izraeli sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa prostredníctvom uplatňovania článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Izrael a izraelské právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Izraela majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v súvislosti s bodmi, ktoré sa týkajú Izraela.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Izraela. Výsledky hlasovania sa Izraelu oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Izraela na zastúpenie a účasť vo Výbore pre európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Izraela majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia uvedenej podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Izraela.

9. Izrael sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁹⁾ v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Izraela pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení, ako aj v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi a postupmi týkajúcimi sa legálneho vstupu do Izraela alebo Európskej únie alebo pobytu na ich území na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Izraela alebo izraelských právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Izraela na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

⁽⁹⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:
 - a) operačného príspevku a
 - b) účastníckeho poplatku.
3. Finančný príspevok má podobu ročnej jednorazovej platby splatnej najneskôr v máji.
4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou v prípade programu Horizont Európa vrátane akýchkoľvek opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁰⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹¹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹²⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Izraela v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Výnimkou je, že počiatočný operačný príspevok za rok 2021 je založený na HDP za rok 2019 v trhových cenách. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sa stanovujú v prílohe I.
6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočne viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.
7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.
8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.
9. Európska únia poskytne Izraelu informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolútorium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Izraela v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Izraela na získanie informácií podľa prílohy III.
10. Všetky príspevky Izraela alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatocného operačného príspevku Izraela za rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Izraela a izraelských právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

a) počiatocnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Izraelom alebo izraelskými právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4

a

b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradil Izrael vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervenčných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatocného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatocného operačného príspevku Izraela na rok N. Suma, ktorú má Izrael zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Izraelu ako zníženie jeho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch Izraela alebo ich častiach, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s izraelskými zákonmi, nariadeniami, vládnymi smernicami, postupmi, pravidlami, programami, plánmi a mechanizmami dávok vrátane tých, ktoré spravujú operáciu takýchto programov, projektov alebo ich častí.

2. Zoznam rovnocenných programov, projektov Izraela alebo ich častí otvorených účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii sa uvádza v časti I prílohy II. Izrael prijme požadované opatrenia na postupné otvorenie svojich programov, projektov alebo ich častí uvedených v časti II prílohy II účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Európskej únii zo strany Izraela podlieha izraelským zákonom, nariadeniam, vládnym smerniciam, postupom, pravidlami, programom, plánom a mechanizmom dávok vrátane tých, ktoré spravujú operáciu programov, projektov v oblasti výskumu a inovácií alebo ich častí. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich príslušných programoch, projektoch alebo ich častiach spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a izraelskými zákonmi, nariadeniami, vládnymi smernicami, postupmi, pravidlami, programami, plánmi a mechanizmami dávok vrátane tých, ktoré spravujú operáciu takýchto programov, projektov alebo ich častí.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Izraela na uvedenom programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Izraelom.

2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Izraela pre výskum a inovácie

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Izraela pre výskum a inovácie (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Izraela“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Izraela patrí:

- a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť izraelských právnych subjektov v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch druhej zmluvnej strany alebo ich častiach;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnou stranou v prípade prístupu k jej príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa jej strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
- d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme; a
- e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.

2. Spoločný výbor EÚ a Izraela, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Izraela, prijme svoj rokovací poriadok.

3. Spoločný výbor EÚ a Izraela môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.

4. Spoločný výbor EÚ a Izraela zasadá aspoň raz ročne a vždy, keď si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a izraelský štátny orgán pre technologické inovácie.

5. Spoločný výbor EÚ a Izraela vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky izraelských právnych subjektov. Spoločný výbor EÚ a Izraela môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.

2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Izrael podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Izraelu formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Izraelu.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Izraeli nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Izraeli pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Izraelu. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú izraelské právne subjekty znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

4. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

5. Ak je dohoda vypovedaná v súlade s odsekom 4 tohto článku, zmluvné strany súhlasia, že:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako bola dohoda vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého bola táto dohoda vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom bola táto dohoda vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vyplývajúce z vypovedania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

6. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

8. V súlade s politikou EÚ sa táto dohoda nevzťahuje na zemepisné oblasti, ktoré sa dostali pod správu Izraelského štátu po 5. júni 1967. Touto pozíciou nie je dotknuté principiálne protikladné stanovisko Izraela v danej otázke. Zmluvné strany sa preto dohodli, že uplatňovaním tejto dohody nie je dotknutý status týchto oblastí.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a hebrejskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 6. decembra 2021, čo v hebrejskom kalendári predstavuje 2. deň desiateho mesiaca (tevet) roku 5782.

Za Európsku komisiu v mene Európskej únie

Mariya GABRIEL

komisárka pre inováciu, výskum, kultúru,
vzdelávanie a mládež

Za vládu Izraelského štátu

Haim REGEV

veľvyslanec
štátu Izrael pri EÚ a NATO

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Izraela na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Izraela**

1. Finančný príspevok Izraela na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Izrael za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,93.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Izraela o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Izraela sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Izraela

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa určujú v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované príjemcom, ktorými sú izraelské subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II ods. 1 písm. c) tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Izraela na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, za ktoré sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Izraelu alebo rozdelenou medzi izraelské právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Izraela na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A) sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B) celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Izraela, platba úprav operačného príspevku Izraela a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Izraela

1. Komisia Izraelu čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Izraela na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech izraelských právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli, Komisia vyzve Izrael na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví, že najneskôr do 30 dní po vydaní výzvy sa musí uhradiť príspevok Izraelu.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní od podpisu tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Izraelom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inováciu, na ktorom sa Izrael zúčastňoval.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Izrael uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Izraelu) sumu vyplývajúcu z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Izraelom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Izrael uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Izrael platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Izrael povinný zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Zoznam rovnocenných programov, projektov Izraela alebo ich častí**I. Zoznam izraelských programov, projektov alebo ich častí, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa a sú otvorené účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii ⁽¹⁾:**

- Osobné výskumné granty poskytované Izraelskou nadáciou pre vedu (ISF),
- Priemyselné programy národného úradu pre technologické inovácie Izraelského štátu v oblasti výskumu a vývoja (ďalej len „IIA“):
 - Konzorcium pre výskum a vývoj generických technológií (oblasť 5a IIA),
 - Prenos poznatkov z akademickej obce do priemyslu (oblasť 5d IIA),
 - Spolupráca v oblasti výskumu a vývoja – postup IIA na vykonávanie medzinárodných dohôd v rámci priemyselného výskumu a vývoja,
 - Spolupráca v oblasti výskumu a vývoja s nadnárodnými spoločnosťami,
 - Bilaterálne programy paralelnej podpory,
- Program izraelskej národnej kvantovej iniciatívy,
 - Priamy fond pre akademický výskum (podporovaný v rámci osobných výskumných grantov ISF),
 - Konzorciá pre kvantové snímanie (podporované v rámci oblasti 5a IIA),
 - Konzorciá pre kvantovú komunikáciu (podporované v rámci oblasti 5a IIA).

II. Zoznam programov, projektov alebo ich častí, v súvislosti s ktorými Izrael prijme požadované opatrenia na postupné otvorenie účasti právnych subjektov usadených v Európskej únii ⁽¹⁾:

- Výzva na predkladanie návrhov na výskum a vývoj vo vesmírnom sektore (podporované v rámci oblasti 2 IIA),
- Vedecký výskum v oblasti vesmírnych technológií (Ministerstva inovácií, vedy a technológií),
- Údaje z UltraSat – tranzitný vesmírny satelit so širokým záberom v ultrafialovom spektre (*Wide field Ultraviolet Transient Astronomy Satellite*) (Izraelskej vesmírnej agentúry v spolupráci s Weizmann Institute for Research, DESY z Nemecka a NASA).

⁽¹⁾ Objašňuje sa, že účasť európskych subjektov na takýchto izraelských programoch, projektoch alebo ich častiach podlieha článku 5 dohody.

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Izraeli alebo právnych subjektov usadených v Izraeli, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Izraeli. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Izrael nebráni ani nekladie žiadne osobitné prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Izraela a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5 alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcii na mieste na území Izraela. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné izraelské orgány v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Izraeli alebo právnych subjektov usadených v Izraeli, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Izraeli.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným izraelským orgánom určeným izraelskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcii, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na tento účel sa zástupcovia príslušných izraelských orgánov môžu zúčastňovať na kontrolách a inšpekciiach na mieste.
5. Na žiadosť izraelských orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, izraelské orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú izraelské orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému izraelskému orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktorú zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie izraelského trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie izraelským právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné izraelské orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. Na uľahčenie účinnej spolupráce a výmeny informácií s úradom OLAF určí Izrael kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými izraelskými orgánmi sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Izraelské orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou, aby mohla plniť svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmikoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Izraeli. Ak o to Komisia požiada, orgán určený vládou Izraelského štátu začne konanie o výkone rozhodnutia v mene Komisie. V takom prípade sa rozhodnutie Komisie predloží izraelskému súdu bez akýchkoľvek ďalších formálnych úkonov okrem overenia pravosti rozhodnutia orgánom, ktorý na tento účel určí vláda Izraelského štátu, ktorá o tom informuje Komisiu. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom v Izraeli a právnym subjektom usadeným v Izraeli. Vymáhanie prebieha podľa izraelského práva a procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Izraeli v súlade s izraelským právom a procesnými pravidlami.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Izraelské súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Izraeli alebo právny subjektom usadeným v Izraeli, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Izraeli. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej o účasti Gruzínska na programe Únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inováciu**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

Gruzínsko (ďalej len „Gruzínsko“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v protokole III k Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej⁽¹⁾ týkajúcej sa rámcovej dohody medzi Európskou úniou a Gruzínskom o všeobecných zásadách účasti Gruzínska na programoch Únie (ďalej len „protokol III“) je stanovené, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Gruzínska na každom konkrétnom programe a zvlášť splatný finančný príspevok, ako aj postupy podávania správ a hodnotenia sa určia v dohode medzi Európskou komisiou a príslušnými orgánmi Gruzínska na základe kritérií stanovených príslušnými programami;

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695⁽²⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“);

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príťažlivosti;

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695;

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj atraktívnych výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, presadzovania akademických slobôd a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a osvetových činností a zvyšovania konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, a zároveň uznávajúc aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí;

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev;

(1) Ú. v. EÚ L 261, 30.8.2014, s. 4.

(2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci podnikom s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít;

UVEDOMUJÚC SI, že recipročná účasť na vzájomných programoch výskumu a inovácie môže byť prínosná pre všetky strany; a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich programoch výskumu a inovácie, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácie, dosiahnuté v minulosti dohodou o pridružení k programu Horizont 2020, a uvedomujúc si spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, ako aj posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v rámci nich,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Gruzínsko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich posledných zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽³⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.
2. Na účasť gruzínskych právnych subjektov v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁴⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁵⁾ v najaktuálnejšom znení.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Gruzínsko sa zúčastňuje na programe Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej, ako aj v protokole III k dohode o pridružení týkajúcej sa rámcovej dohody medzi Európskou úniou a Gruzínskom o všeobecných zásadách účasti Gruzínska na programoch Únie, a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ďalších pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v ich najaktuálnejšom znení.
2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku vrátane vykonávania článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695 nestanovuje inak, právne subjekty usadené v Gruzínsku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁶⁾.
3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Gruzínsku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:
 - a) informácie o tom, či sa právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytol alebo poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom a projektom Gruzínska rovnocenným s predmetnou akciou v rámci programu Horizont Európa;

⁽³⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1.).

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁵⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁶⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Gruzínsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, ako aj záruky, že gruzínske orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa týmto mechanizmom potvrdí, že subjekt usadený v krajine alebo kontrolovaný z krajiny mimo Gruzínska plánuje zahraničné investície do subjektu/prevzatie gruzínskeho právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie za predpokladu, že Komisia poskytne Gruzínsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Gruzínsku po tom, ako s nimi podpíše dohody o grante a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté v rámci akcií koordinovaných subjektmi usadenými v Gruzínsku sa nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení. Gruzínsko bude každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Gruzínsku sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty so sídlom v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom práv účasti vyplývajúce z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Gruzínsko a gruzínske právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie týchto právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Gruzínska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Gruzínska.

Zasadnutia výborov sú v čase hlasovania bez účasti zástupcov Gruzínska. Výsledky hlasovania sa Gruzínsku oznámia.

Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Gruzínska na zastúpenie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a v jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Gruzínska majú právo zúčastňovať sa na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra ako pozorovatelia bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa táto účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom, ako aj postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o bod, ktorý sa týka Gruzínska.

9. Gruzínsko sa môže stať súčasťou Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ďalej len „ERIC“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 (7) v jeho najaktuálnejšom znení, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom zástupcov a expertov Gruzínska pri pozorovateľskej účasti na zasadnutiach výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo na iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci svojich existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

(7) Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Gruzínsko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby bol tovar a služby zakúpené v Gruzínsku alebo dovezené do Gruzínska a čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, oslobodené od cla, dovoznej dane a ostatných finančných poplatkov vrátane DPH uplatňovaných v Gruzínsku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Gruzínska alebo gruzínskych právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančným príspevkom Gruzínska na program a náklady súvisiace s jeho riadením, vykonávaním a prevádzkou v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej jednorazovej platby splatnej najneskôr v máji.

4. Operačný príspevok je určený na výdavky na prevádzku a podporu programu a dopĺňa sumy viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou pre program Horizont Európa vrátane všetkých opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁸⁾ v jeho najaktuálnejšom znení (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), a je zvýšený o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽⁹⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹⁰⁾, toto zvýšenie zodpovedá ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu, ktoré sa týkajú programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Gruzínska v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa má uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sú stanovené v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta na základe uplatnenia kľúča na určenie príspevkov v upravenej podobe na počiatočne viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie prijatého s konečnou platnosťou pre rok uplatňovania financovania programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a rozdelí sa do fáz podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo vo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ich plnením prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú určené v prílohe I.

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Gruzínsku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa poskytovaných rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutórium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Gruzínska v oblasti dôveryhodnosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Gruzínska na získanie informácií podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Gruzínska alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Gruzínska na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku $N + 2$. Bude vychádzať z výkonnosti Gruzínska a gruzínskych právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) počiatočnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov uzavretých s Gruzínskom alebo gruzínskymi právnymi subjektmi, ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4; a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom z roka N, ktorý uhradilo Gruzínsko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervencných nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Gruzínska na rok N. Suma, ktorú má Gruzínsko zaplatiť ako dodatočný príspevok alebo ktorá sa má zaplatiť Gruzínsku ako zníženie jeho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je sumou presahujúcou túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa nezohľadní pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch a projektoch Gruzínska, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s právnymi predpismi Gruzínska.

2. Neúplný zoznam rovnocenných programov a projektov Gruzínska sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Gruzínska podlieha právnym predpisom Gruzínska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov a projektov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch a projektoch spoločne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a právnymi predpismi Gruzínska.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvora audítorov Európskej únie v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Gruzínska na programe priebežne monitoruje na princípe partnerstva medzi Komisiou a Gruzínskom.
2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Gruzínska pre výskum a inováciu

1. Týmto sa zriaďuje spoločný výbor EÚ a Gruzínska pre výskum a inovácie (ďalej len „spoločný výbor EÚ a Gruzínska“). K úlohám spoločného výboru EÚ a Gruzínska patrí:
 - a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť právnych subjektov Gruzínska v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch a projektoch druhej zmluvnej strany;
 - iii) vykonávanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach uplatňovaných alebo plánovaných zmluvnými stranami v prípade prístupu k ich príslušným výskumným a inovačným programom, a najmä o opatreniach týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
 - c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácie, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme a
 - e) výmena informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.
2. Spoločný výbor EÚ a Gruzínska, ktorý tvoria zástupcovia Európskej únie a Gruzínska, prijme svoj rokovací poriadok.
3. Spoločný výbor EÚ a Gruzínska môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
4. Spoločný výbor EÚ a Gruzínska zasadá raz ročne, prípadne, ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a gruzínska vláda.
5. Spoločný výbor EÚ a Gruzínska vyvíja svoju pravidelnú činnosť výmenou príslušných informácií všetkými komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť/výsledky právnych subjektov z Gruzínska. Spoločný výbor EÚ a Gruzínska môže svoje úlohy plniť predovšetkým v písomnej podobe vždy, keď je to potrebné.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.
2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí až do ukončenia realizácie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.
3. Európska únia a Gruzínsko môžu túto dohodu uplatňovať predbežne v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi. Predbežné uplatňovanie sa začína dňom, keď sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení vnútorných postupov potrebných na tento účel.
4. Ak Gruzínsko oznámi Komisii konajúcej v mene Európskej únie, že nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti tejto dohody, táto dohoda sa prestane predbežne uplatňovať dňom prijatia takéhoto oznámenia Komisiou, ktorý je dátumom ukončenia na účely tejto dohody.
5. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Gruzínsko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak platba neprebehne do 20 pracovných dní odo dňa doručenia formálnej upomienky, Komisia zašle Gruzínsku formálny list, v ktorom mu oznámi pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Gruzínsku.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Gruzínsku nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania grantov sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté pre právne subjekty usadené v Gruzínsku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Keď Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Gruzínsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú právne subjekty Gruzínska znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania grantov, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

6. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Výpoveď nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

7. Zmluvné strany súhlasia s tým, že ak sa táto dohoda prestane predbežne uplatňovať v súlade s odsekom 4 tohto článku alebo sa vypovie v súlade s odsekom 6 tohto článku:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, pre ktoré sa prijali právne záväzky počas predbežného uplatňovania a/alebo po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým ako sa dohoda prestala uplatňovať alebo bola vypovedaná, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;

- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia; a
- c) po roku, v ktorom sa táto dohoda prestala predbežne uplatňovať alebo bola vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatočných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany všetky ostatné dôsledky vypovedania alebo ukončenia predbežného uplatňovania tejto dohody vyriešia vzájomnou dohodou.

8. Túto dohodu možno meniť len písomne po vzájomnej dohode oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

9. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a gruzínskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má pred ostatnými jazykovými verziami prednosť anglické znenie.

V Bruseli 7. decembra 2021 v 2 rovnopisoch – anglickom a gruzínskom.

Za Komisiu v mene
Európskej únie
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum,
kultúru, vzdelávanie a mládež

Za Gruzínsko
Dr. Mikheil CHKHENKELI
minister
školy a vedy

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Gruzínska na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Gruzínska**

1. Finančný príspevok Gruzínska na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii každý rok z rozpočtu Európskej únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, pričom sa zvýši v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa rozdelí do fáz takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Gruzínsko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient použitý pri uvedenom výpočte úpravy kľúča na určenie príspevkov je 0,12.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na účely výpočtu upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Gruzínska o prijatú sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, financovaných z rozpočtu Únie, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od iných darcov zrušia, operačný príspevok Gruzínska sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Gruzínska

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých konečných prijímateľov je možné určiť v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú gruzínske subjekty, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program, iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v písmene c) odseku 1 bodu II tejto prílohy na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Gruzínska na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov pridelenou Gruzínsku alebo rozdelenou medzi gruzínske právne subjekty ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Gruzínska na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A) sumou súťažných grantov prijatou na viazané rozpočtové prostriedky na rok N, zvýšenou v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B) celkovou sumou schválených všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Gruzínska, platba úprav operačného príspevku Gruzínska a platba automatickej korekcie uplatniteľnej na operačný príspevok Gruzínska

1. Komisia Gruzínsku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Gruzínska na programe Horizont Európa, zvýšené v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výška účastníckeho poplatku uvedená v článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech gruzínskych právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli, Komisia vyzve Gruzínsko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa Gruzínsku poskytuje na úhradu príspevku najviac 30 dní od vydania výzvy na úhradu finančných prostriedkov.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní od podpisu tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzve na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok splatný na rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku uhradeného Gruzínskom na vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inováciu, na ktorom sa Gruzínsko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Gruzínsko uhradiť (alebo sa bude musieť uhradiť Gruzínsku) suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Gruzínskom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Gruzínsko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Gruzínsko platbu neuhradí do dátumu splatnosti, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Gruzínsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Neúplný zoznam rovnocenných programov a projektov Gruzínska

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy a projekty v Gruzínsku, ktoré sa považujú za rovnocenné programu Horizont Európa:

- program základného výskumu – riadený gruzínskou Národnou vedeckou nadáciou Šotu Rustaveliho,
 - program aplikovaného výskumu – riadený gruzínskou Národnou vedeckou nadáciou Šotu Rustaveliho,
 - výskum s účasťou krajanov žijúcich v zahraničí – riadený gruzínskou Národnou vedeckou nadáciou Šotu Rustaveliho.
-

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Gruzínsku alebo právnych subjektov usadených v Gruzínsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Gruzínsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Gruzínsko nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Gruzínska a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončení jej predbežného uplatňovania alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 5, ukončenia jej predbežného uplatňovania alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcii na mieste na území Gruzínska. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami ustanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Gruzínska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Gruzínsku alebo právnych subjektov usadených v Gruzínsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Gruzínsku.
4. Európska komisia a úrad OLAF pripraví a uskutočnia kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným gruzínskym orgánom určeným gruzínskou vládou. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcii, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na ten účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Gruzínska zúčastňovať na kontrolách na mieste a inšpekciiach.
5. Na žiadosť gruzínskych orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, gruzínske orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc pri plnení úloh v súvislosti s touto kontrolou alebo inšpekciou na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú gruzínske orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému gruzínskemu orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie gruzínskeho trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie gruzínskym právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tejto prílohy si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné gruzínske orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Gruzínsko kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými gruzínskymi orgánmi sa uskutočňuje pri riadnom zohľadnení požiadaviek týkajúcich sa dôvernosti. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Gruzínske orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať svoje povinnosti v oblasti vyšetrovania, sťahovania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú vymáhateľné v Gruzínsku. Doložku o vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí gruzínska vláda. Gruzínska vláda oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom so sídlom v Gruzínsku. Vymáhanie prebieha podľa gruzínskeho práva a procesných pravidiel.
2. Rozsudky a uznesenia Súdného dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Gruzínsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdného dvora Európskej únie. Gruzínske súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Gruzínsku alebo právnickou osobou usadenou v Gruzínsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má sídlo alebo je usadená v Gruzínsku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

MEDZINÁRODNÁ DOHODA**medzi Európskou úniou na jednej strane a Radou ministrov Albánskej republiky na strane druhej
o účasti Albánskej republiky na programe Únie Horizont Európa – rámcovom programe pre
výskum a inovácie**

Európska komisia (ďalej len „Komisia“) v mene Európskej únie

na jednej strane

a

Rada ministrov Albánska (ďalej len „Albánsko“)

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE v Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Albánskou republikou o všeobecných princípoch účasti Albánskej republiky na programoch Spoločenstva ⁽¹⁾ sa stanovuje, že osobitné podmienky týkajúce sa účasti Albánska na každom konkrétnom programe, a najmä finančný príspevok, sa stanovujú dohodou vo forme memoranda o porozumení medzi Komisiou, ktorá koná v mene Spoločenstva, a vládou Albánska ⁽²⁾,

KEĎŽE program Európskej únie Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³⁾ (ďalej len „program Horizont Európa“),

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Európskej únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom pre ľudí, planétu a prosperitu v programe OSN Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a uznávajúc, že výskum a inovácie predstavujú kľúčové stimuly a základné nástroje udržateľného rastu založeného na inováciách, hospodárskej konkurencieschopnosti a príležitosti,

UVEDOMUJÚC SI všeobecné zásady stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru týkajúce sa budovania spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenia jednotného trhu s výskumom a inováciami, posilňovania a uľahčovania spolupráce medzi univerzitami a výmeny najlepších postupov, ako aj príťažlivých výskumných kariér, uľahčovania cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovania voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácií, propagácie dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podpory vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehlbovania konkurencieschopnosti a príležitosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že pridružené krajiny predstavujú kľúčových partnerov v tomto úsilí

ZDÔRAŽŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácií významne prispievajúcich k prioritám Európskej únie v oblasti výskumu a inovácií, ktoré si vyžadujú kritické množstvo a dlhodobú víziu, ako aj dôležitosť zapojenia pridružených krajín do týchto partnerstiev,

BERÚC DO ÚVAHY, že výskum a inovácie sa v regióne západného Balkánu ukázali ako nápomocné pri spolupráci a financovaní spoločných výskumných a inovačných projektov, ktoré umožňujú vzájomný prístup k excelentnosti, poznatkom, inováciám, sieťam a výskumným zdrojom. Tento prístup poskytol cenné príležitosti pre ľudský rozvoj a zvýšil šance na úspech pri hľadaní spoločných riešení regionálnych a globálnych výziev,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 192, 22.7.2005, s. 2.

⁽²⁾ Táto dohoda predstavuje memorandum o porozumení stanovené v Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Albánskou republikou o všeobecných princípoch účasti Albánskej republiky na programoch Spoločenstva a má rovnaké právne účinky.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán prostredníctvom pomoci podnikom v oblasti inovácií a rozširovania na trhoch zmluvných strán a uľahčovania využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností budovania kapacít,

UZNÁVAJÚC, že recipročná účasť na výskumných a inovačných programoch druhej zmluvnej strany by mala byť obojstranne prínosná, a zároveň uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo na obmedzenie alebo podmienenie účasti na svojich výskumných a inovačných programoch, a to najmä v prípade akcií týkajúcich sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti,

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti výskumu a inovácií, dosiahnuté v minulosti dohodami o pridružení k následným rámcovým programom, a uznávajúc spoločnú túžbu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať vzájomné vzťahy a spoluprácu v tejto oblasti,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Rozsah pridruzenia

1. Albánsko sa ako pridružená krajina zapojí a bude prispievať do každej z častí (v znení ich najnovších zmien) programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) uvedených v článku 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 a vykonávaných prostredníctvom osobitného programu zavedeného rozhodnutím (EÚ) 2021/764 ⁽⁴⁾, a to formou finančného príspevku do Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 ⁽⁵⁾ a rozhodnutie (EÚ) 2021/820 ⁽⁶⁾ sa v znení ich najnovších zmien uplatňujú na účasť albánskych právnych subjektov v znalostných a inovačných spoločenstvách.

Článok 2

Podmienky účasti na programe Horizont Európa

1. Albánsko sa zapojí do programu Horizont Európa v súlade s podmienkami stanovenými v Rámcovej dohode medzi Európskym spoločenstvom a Albánskou republikou o všeobecných princípoch účasti Albánskej republiky na programoch Spoločenstva a na základe podmienok stanovených v tejto dohode, v právnych aktoch uvedených v článku 1 tejto dohody, ako aj vo všetkých ostatných pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa v znení ich najnovších zmien.

2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku nestanovuje inak, a to aj pri vykonávaní článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, právne subjekty usadené v Albánsku sa môžu zúčastňovať na nepriamych akciách programu Horizont Európa za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Európskej únie ⁽⁷⁾.

3. Pred rozhodnutím o tom, či sú právne subjekty usadené v Albánsku oprávnené zapojiť sa do akcie súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, si môže Komisia vyžiadať osobitné informácie alebo záruky, ako napríklad:

a) informácie o tom, či bol právnym subjektom usadeným v Európskej únii poskytnutý alebo sa im poskytne recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom a projektom Albánska, ktoré sú rovnocenné s príslušnou akciou programu Horizont Európa;

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁶⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁷⁾ Reštriktívne opatrenia EÚ sa prijímajú podľa článku 29 Zmluvy o Európskej únii alebo článku 215 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- b) informácie o tom, či má Albánsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií, a záruky, že albánske orgány podajú Komisii správu alebo s ňou budú konzultovať o každom možnom prípade, keď sa pri uplatňovaní tohto mechanizmu dozvedia o tom, že subjekt usadený alebo podliehajúci kontrole mimo územia Albánska plánuje zahraničnú investíciu do albánskeho právneho subjektu, ktorý získal finančné prostriedky z programu Horizont Európa na akcie súvisiace so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Európskej únie, alebo ak plánuje prevzatie takéhoto subjektu, a to za predpokladu, že Komisia poskytne Albánsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených v Albánsku, s ktorými podpísala dohody o grante, a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty, ktoré v rámci príslušných akcií vyvinuli subjekty usadené v Albánsku, sa počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení nebudú vzťahovať obmedzenia ich vývozu do členských štátov EÚ. Albánsko bude každoročne počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

4. Právne subjekty usadené v Albánsku sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (JRC) za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Európskej únii, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom účasti, ktorý vyplýva z vykonávania odsekov 2 a 3 tohto článku.

5. Keď Európska únia vykonáva program Horizont Európa uplatňovaním článkov 185 a 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, môžu sa Albánsko a albánske právne subjekty stať súčasťou právnych štruktúr vytvorených na základe týchto ustanovení v súlade s právnymi aktmi Európskej únie, ktoré boli alebo budú prijaté na vytvorenie daných právnych štruktúr.

6. Zástupcovia Albánska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 bez hlasovacích práv a v záležitostiach týkajúcich sa Albánska.

Zasadnutia týchto výborov sa v čase hlasovania uskutočňujú bez účasti zástupcov Albánska. Albánsko bude o výsledku informované. Účasť na zasadnutiach podľa tohto odseku vrátane postupov prijímania informácií a dokumentácie má rovnakú formu ako účasť zástupcov členských štátov Európskej únie.

7. Práva Albánska na zastupovanie a účasť vo Výbore pre Európsky výskumný priestor a jeho podskupinách sú rovnaké ako práva, ktoré sa vzťahujú na pridružené krajiny.

8. Zástupcovia Albánska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia na zasadnutiach správnej rady Spoločného výskumného centra bez hlasovacích práv. Za predpokladu splnenia tejto podmienky sa účasť riadi rovnakými pravidlami a postupmi, aké sa vzťahujú na zástupcov členských štátov Európskej únie, vrátane práva vystúpiť s prejavom a postupov prijímania informácií a dokumentácie, ak ide o záležitosť, ktorá sa týka Albánska.

9. Albánsko sa môže zapojiť do Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 723/2009 ⁽⁸⁾ v znení najnovších zmien, ako aj v súlade s právnym aktom, ktorým sa zriaďuje konzorcium ERIC.

10. Cestovné náklady a náklady spojené s pobytom, ktoré zástupcom a expertom Albánska vzniknú preto, lebo sa ako pozorovatelia zúčastnia práce výboru uvedeného v článku 14 rozhodnutia (EÚ) 2021/764 alebo iných zasadnutiach súvisiacich s vykonávaním programu Horizont Európa, hradí Európska únia na rovnakom základe a podľa rovnakých postupov, aké platia pre zástupcov členských štátov Európskej únie.

11. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie v rámci existujúcich ustanovení na to, aby uľahčili voľný pohyb a pobyt vedcov zapojených do činností uvedených v tejto dohode, ako aj cezhraničný pohyb tovaru a služieb, ktoré sa pri týchto činnostiach majú použiť.

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 723/2009 z 25. júna 2009 o právnom rámci Spoločenstva pre Konzorcium pre európsku výskumnú infraštruktúru (ERIC) (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2009, s.1.).

12. Albánsko prijme všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby tovar a služby zakúpené v Albánsku alebo dovezené do Albánska, ktoré sú čiastočne alebo úplne financované podľa dohôd o grante a/alebo zmlúv uzavretých na realizáciu činností v súlade s touto dohodou, boli oslobodené od cla, dovozného cla a ostatných fiškálnych poplatkov vrátane DPH, ktoré sa uplatňujú v Albánsku.

Článok 3

Finančný príspevok

1. Účasť Albánska alebo albánskych právnych subjektov na programe Horizont Európa je podmienená finančnými príspevkami Albánska na program a súvisiace náklady na jeho riadenie, vykonávanie a prevádzku v rámci všeobecného rozpočtu Európskej únie (ďalej len „rozpočet Únie“).

2. Tento finančný príspevok je súčtom:

a) operačného príspevku a

b) účastníckeho poplatku.

3. Finančný príspevok má podobu ročnej platby realizovanej v dvoch splátkach, ktoré sú splatné najneskôr v júni a septembri.

4. Operačný príspevok pokrýva operačné výdavky a výdavky na podporu programu a v rámci viazaných aj platobných rozpočtových prostriedkov dopĺňa sumy zahrnuté do rozpočtu Únie prijatého s konečnou platnosťou pre program Horizont Európa vrátane všetkých opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich zrušeniu viazanosti uvedených v článku 15 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ v znení najnovších zmien (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“) a zvýšených o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov iných darcov na program Horizont Európa ⁽¹⁰⁾.

V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽¹¹⁾, zodpovedá toto zvýšenie ročným rozpočtovým prostriedkom uvedeným v dokumentoch priložených k návrhu rozpočtu v prípade programu Horizont Európa.

5. Počiatočný operačný príspevok sa zakladá na kľúči na určenie príspevkov, ktorý sa vymedzuje ako pomer medzi hrubým domácim produktom (HDP) Albánska v trhových cenách a HDP Európskej únie v trhových cenách. HDP v trhových cenách, ktoré sa majú uplatňovať, určujú špecializované útvary Komisie na základe najnovších štatistických údajov dostupných na rozpočtové kalkulácie za rok pred rokom, v ktorom je splatná ročná splátka. Odchylné od toho je počiatočný operačný príspevok na rok 2021 založený na HDP v trhových cenách za rok 2019. Úpravy tohto kľúča na určenie príspevkov sa stanovujú v prílohe I.

6. Počiatočný operačný príspevok sa vypočíta tak, že sa upravený kľúč na určenie príspevkov použije na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu Európskej únie, ktorý bol v príslušnom roku prijatý na financovanie programu Horizont Európa, zvýšené v súlade s odsekom 4 tohto článku.

7. Účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného počiatočného operačného príspevku vypočítaného v súlade s odsekmi 5 a 6 tohto článku a zavedie sa postupne podľa prílohy I. Na účastnícky poplatok sa nevzťahujú spätné úpravy ani korekcie.

8. Počiatočný operačný príspevok na rok N môže byť spätne upravený smerom nahor alebo nadol v jednom alebo vo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky uvedeného roka N, zvýšených v súlade s odsekom 4 tohto článku, ako aj na základe ich plnenia prostredníctvom právnych záväzkov a zrušenia viazanosti. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú uvedené v prílohe I.

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Európska únia poskytne Albánsku informácie o svojej finančnej účasti, ktoré sú súčasťou informácií týkajúcich sa rozpočtu, účtovníctva, výkonnosti a hodnotenia programu Horizont Európa, ktoré sa poskytujú rozpočtovým orgánom Európskej únie a orgánom Európskej únie udeľujúcim absolutórium. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Európskej únie a Albánska v oblasti dôverylosti a ochrany údajov a bez toho, aby boli dotknuté informácie, ktoré má Albánsko právo získať podľa prílohy III.

10. Všetky príspevky Albánska alebo platby od Európskej únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa realizujú v eurách.

Článok 4

Automatický korekčný mechanizmus

1. Uplatňuje sa automatický korekčný mechanizmus počiatočného operačného príspevku Albánska na rok N upraveného v súlade s článkom 3 ods. 8, ktorý sa vypočíta v roku N + 2. Bude vychádzať z výkonnosti Albánska a albánskych právnych subjektov v častiach programu Horizont Európa, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom súťažných grantov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

Výška automatickej korekcie sa vypočítava na základe rozdielu medzi:

- a) pôvodnými sumami právnych záväzkov týkajúcich sa súťažných grantov, ktoré boli skutočne prijaté vo vzťahu k Albánsku alebo albánskym právnym subjektom a ktoré sa financujú z viazaných rozpočtových prostriedkov roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4, a
- b) zodpovedajúcim operačným príspevkom roka N, ktorý uhradilo Albánsko vo výške upravenej podľa článku 3 ods. 8, s výnimkou neintervencijských nákladov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov z roka N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4.

2. Ak suma uvedená v odseku 1, bez ohľadu na to, či je kladná alebo záporná, presiahne 8 % zodpovedajúceho počiatočného operačného príspevku upraveného podľa článku 3 ods. 8, vykoná sa korekcia počiatočného operačného príspevku Albánska na rok N. Suma, ktorú má Albánsko zaplatiť alebo prijať ako dodatočný príspevok alebo zníženie svojho príspevku na základe automatického korekčného mechanizmu, je suma presahujúca túto prahovú hodnotu 8 %. Suma pod touto prahovou hodnotou 8 % sa pri výpočte dodatočného splatného alebo nahradeného príspevku nezohľadní.

3. Podrobné pravidlá týkajúce sa automatického korekčného mechanizmu sa stanovujú v prílohe I.

Článok 5

Reciprocita

1. Právne subjekty usadené v Európskej únii sa môžu zúčastňovať na programoch a projektoch Albánska, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa, v súlade s albánskymi právnymi predpismi.

2. Nevyčerpávajúci zoznam rovnocenných programov a projektov Albánska sa uvádza v prílohe II.

3. Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Albánska sa uskutočňuje podľa albánskych právnych predpisov, ktorými sa upravuje vykonávanie výskumných a inovačných programov a/alebo projektov. Ak sa financovanie neposkytne, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať za vlastné prostriedky.

Článok 6

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch a projektoch vzájomne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa a albánskymi právnymi predpismi.

Článok 7

Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie, Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskeho dvora audítorov v súvislosti s monitorovaním a hodnotením programu Horizont Európa, sa účasť Albánska na danom programe priebežne monitoruje na základe partnerstva Komisie a Albánska.

2. Pravidlá týkajúce sa správneho finančného riadenia vrátane finančnej kontroly, vymáhania a iných opatrení na boj proti podvodom v súvislosti s financovaním z prostriedkov Európskej únie podľa tejto dohody sú stanovené v prílohe III.

Článok 8

Spoločný výbor EÚ a Albánska pre výskum a inováciu

1. Týmto sa zriaďuje Spoločný výbor EÚ a Albánska pre výskum a inováciu (ďalej len „Spoločný výbor EÚ a Albánska“). K úlohám Spoločného výboru EÚ a Albánska patrí:

- a) posudzovanie, hodnotenie a skúmanie vykonávania tejto dohody, a to najmä pokiaľ ide o:
 - i) účasť a výkonnosť albánskych právnych subjektov v rámci programu Horizont Európa;
 - ii) úroveň (vzájomnej) otvorenosti, pokiaľ ide o účasť právnych subjektov usadených na území jednej zmluvnej strany na programoch a projektoch druhej zmluvnej strany;
 - iii) uplatňovanie mechanizmu finančných príspevkov a automatického korekčného mechanizmu v súlade s článkami 3 a 4;
 - iv) výmenu informácií a skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
- b) diskusia na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach, ktoré zmluvné strany uplatňujú alebo plánujú v súvislosti s prístupom k ich príslušným výskumným a inovačným programom, najmä pokiaľ ide o akcie týkajúce sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;
- c) skúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
- d) spoločná diskusia o budúcom zameraní a prioritách politík v oblasti výskumu a inovácií, ako aj plánovania výskumu v spoločnom záujme, a
- e) výmena informácií, a to okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych výskumných a inovačných programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody.

2. Spoločný výbor EÚ a Albánska, ktorý sa skladá zo zástupcov Európskej únie a Albánska, prijme svoj rokovací poriadok.

3. Spoločný výbor EÚ a Albánska môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na prípadnú pomoc pri vykonávaní tejto dohody.

4. Spoločný výbor EÚ a Albánska sa schádza aspoň raz ročne a ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Zasadnutia výboru organizuje a hostí striedavo Európska únia a albánske ministerstvo, ktoré zodpovedá za vedu.

5. Spoločný výbor EÚ a Albánska vyvíja svoju činnosť neustále prostredníctvom výmeny príslušných informácií akýmikoľvek komunikačnými prostriedkami, a to najmä vo vzťahu k účasti/výkonnosti albánskych právnych subjektov. Spoločný výbor EÚ a Albánska môže v prípade potreby vždy vykonávať svoje úlohy písomne.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobúda platnosť dňom, keď si obe zmluvné strany navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na tento účel.

2. Táto dohoda sa uplatňuje od 1. januára 2021. Platí dovtedy, kým je to potrebné na dokončenie všetkých projektov, akcií, činností alebo ich častí financovaných z programu Horizont Európa, všetkých opatrení nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Európskej únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tejto dohody medzi zmluvnými stranami.

3. Uplatňovanie tejto dohody môže Európska únia pozastaviť v prípade čiastočného alebo úplného neuhradenia finančného príspevku, ktorý má Albánsko podľa tejto dohody zaplatiť.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu Horizont Európa, zašle Komisia formálnu upomienku. Ak nedôjde k úhrade do 20 pracovných dní po formálnej upomienke, Komisia prostredníctvom formálneho listu oznámi Albánsku pozastavenie uplatňovania tejto dohody, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní od prijatia tohto oznámenia Albánskom.

V prípade pozastavenia uplatňovania tejto dohody nemajú právne subjekty usadené v Albánsku nárok na účasť na postupoch udeľovania, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté vo vzťahu k právnym subjektom usadeným v Albánsku pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa táto dohoda naďalej uplatňuje.

Hneď ako Európska únia prijme finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Albánsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou platnosťou zruší.

Odo dňa zrušenia pozastavenia majú albánske právne subjekty znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania, ktoré sa začali po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania, ktoré sa začali pred týmto dátumom a v prípade ktorých ešte neuplynula lehota na podanie žiadostí.

4. Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek vypovedať túto dohodu písomným oznámením, v ktorom sformuluje tento úmysel. Vypovedanie nadobúda účinnosť tri kalendárne mesiace odo dňa doručenia písomného oznámenia príjemcovi. Dátum, ku ktorému vypovedanie nadobúda účinnosť, predstavuje na účely tejto dohody dátum vypovedania.

5. V prípade vypovedania tejto dohody v súlade s odsekom 4 sa zmluvné strany dohodli, že:

- a) projekty, akcie, činnosti alebo ich časti, v súvislosti s ktorými sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým, ako bola táto dohoda vypovedaná, pokračujú až do ich dokončenia v súlade s podmienkami stanovenými v tejto dohode;
- b) ročný finančný príspevok v roku N, počas ktorého bola táto dohoda vypovedaná, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 3. V prípade operačného príspevku v roku N sa vykoná úprava v súlade s článkom 3 ods. 8 a korekcia v súlade s článkom 4 tejto dohody. V prípade účastníckeho poplatku uhradeného na rok N sa nevykoná úprava ani korekcia;
- c) po roku, v ktorom bola táto dohoda vypovedaná, sa v súlade s článkom 3 ods. 8 vykoná úprava výšky počiatocných operačných príspevkov uhradených za roky, počas ktorých sa táto dohoda uplatňovala, a automatická korekcia tejto výšky v súlade s článkom 4 tejto dohody.

Zmluvné strany vyriešia všetky ostatné dôsledky vypovedania tejto dohody vzájomnou dohodou.

6. Túto dohodu možno meniť len písomne na základe vzájomnej dohody oboch strán. Zmeny nadobudnú platnosť na základe rovnakého postupu ako v prípade nadobudnutia platnosti tejto dohody.

7. Prílohy k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Táto dohoda je vypracovaná v dvoch vyhotoveniach v anglickom a albánskom jazyku, pričom obe znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielu vo výklade má prednosť anglické znenie.

V Bruseli 1. februára 2022 a v Tirane 9. februára 2022.

Za Komisiu v mene
Európskej únie
Mariya GABRIEL
komisárka pre inováciu, výskum,
kultúru, vzdelávanie a mládež

Za Radu ministrov Albánska
Evis KUSHI
ministerka školstva a športu

PRÍLOHA I

Pravidlá upravujúce finančný príspevok Albánska na program Horizont Európa (2021 – 2027)**I. Výpočet finančného príspevku Albánska**

1. Finančný príspevok Albánska na program Horizont Európa sa každoročne určuje v pomere a ako doplnok k sume, ktorá je k dispozícii na daný rok z rozpočtu Únie na viazané rozpočtové prostriedky potrebné na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Horizont Európa, zvýšené v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody.

2. Účastnícky poplatok uvedený v článku 3 ods. 7 tejto dohody sa postupne zavedie takto:

— 2021: 0,5 %,

— 2022: 1 %,

— 2023: 1,5 %,

— 2024: 2 %,

— 2025: 2,5 %,

— 2026: 3 %,

— 2027: 4 %.

3. V súlade s článkom 3 ods. 5 tejto dohody sa počiatočný operačný príspevok, ktorý má uhradiť Albánsko za svoju účasť na programe Horizont Európa, vypočíta za príslušné rozpočtové roky na základe uplatnenia úpravy kľúča na určenie príspevkov.

Kľúč na určenie príspevkov sa upravuje takto:

$$\text{Upravený kľúč na určenie príspevkov} = \text{kľúč na určenie príspevkov} \times \text{koeficient}$$

Koeficient, ktorý sa používa na uvedený výpočet úpravy kľúča na určenie príspevkov, je 0,1.

4. V súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody sa prvá úprava týkajúca sa plnenia rozpočtu v roku N vykoná v roku N + 1, keď sa počiatočný operačný príspevok na rok N upraví nahor alebo nadol o rozdiel medzi:

a) upraveným príspevkom, ktorý sa vypočíta tak, že upravený kľúč na určenie príspevkov na rok N sa použije na súčet:

i) výšky rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené na rok N v schválenom rozpočte Európskej únie a na opätovne sprístupnené rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a

ii) všetkých viazaných rozpočtových prostriedkov založených na vonkajších pripísaných príjmoch, ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov a ktoré boli k dispozícii na konci roka N ⁽¹⁾. V prípade vonkajších pripísaných príjmov vyhradených na program Horizont Európa podľa článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 ⁽²⁾, sa na výpočet upraveného príspevku použijú ročné orientačné sumy v programovom období VFR;

⁽¹⁾ To zahŕňa najmä prostriedky z Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) a počiatočným operačným príspevkom v roku N.

Počínajúc rokom N + 2 a každým ďalším rokom až dovtedy, kým sa nesplatia všetky rozpočtové záväzky financované v rámci viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roka N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, alebo kým sa nezruší ich viazanosť, a aspoň tri roky po ukončení programu Horizont Európa, Únia vypočíta úpravu operačného príspevku na rok N znížením operačného príspevku Albánska o prijatú sumu získanú tak, že upravený kľúč na určenie príspevkov na rok N sa použije na záväzky na rok N, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, v súvislosti so záväzkami financovanými z rozpočtu Únie alebo z rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená a ktoré boli opätovne sprístupnené.

Ak sa sumy vyplývajúce z vonkajších pripísaných príjmov v roku N [ktoré majú zahŕňať viazané rozpočtové prostriedky a v prípade súm podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 aj ročné orientačné sumy v programovom období VFR], ktoré nepochádzajú z finančných príspevkov na program Horizont Európa od ostatných darcov, zrušia, operačný príspevok Albánska sa zníži o sumu získanú použitím kľúča na určenie príspevkov upraveného v roku N na zrušenú sumu.

II. Automatická korekcia operačného príspevku Albánska

1. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 4 tejto dohody sa uplatňujú tieto modality:

- a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa môžu identifikovať v čase výpočtu automatickej korekcie. Finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 204 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
- b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú albánske subjekty, v súlade s orientačným členením rozpočtu v dohode o grante;
- c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
- d) „neintervenčné náklady“ sú náklady na program iné ako súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifického programu a iných akcií ⁽³⁾;
- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečnými prijímateľmi ⁽⁴⁾, sa považujú za neintervenčné náklady.

2. Mechanizmus sa uplatňuje takto:

- a) Automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v bode II odseku 1 písm. c) tejto prílohy v roku N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody na príspevok Albánska na program Horizont Európa. Príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, v prípade ktorých sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje.
- b) Počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou súťažných grantov pridelených Albánsku alebo albánskym právnym subjektom ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a

⁽³⁾ K iným akciám patria predovšetkým obstarávanie, udeľovanie cien, finančné nástroje, priame akcie Spoločného výskumného centra, členské príspevky (OECD, Eureka, IPEEC, IEA atď.), experti (hodnotitelia, monitorovanie projektov) atď.

⁽⁴⁾ Sumy pridelené medzinárodným organizáciám by sa považovali za neintervenčné náklady len vtedy, ak v prípade daných medzinárodných organizácií ide o konečných prijímateľov. To neplatí, ak je medzinárodná organizácia koordinátorom projektu (rozdelenie finančných prostriedkov iným koordinátorom).

ii) sumou upraveného operačného príspevku Albánska na rok N vynásobenou pomerom medzi:

- A. sumou súťažných grantov poskytnutých z viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a
- B. celkovou sumou všetkých schválených viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

III. Platba finančného príspevku Albánska, platba úprav vykonaných na operačnom príspevku Albánska a platba automatickej korekcie uplatnenej na operačný príspevok Albánska

1. Komisia Albánsku čo najskôr, najneskôr však pri vydaní prvej výzvy na úhradu finančných prostriedkov za rozpočtový rok, oznámi tieto informácie:

- a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijatom s konečnou platnosťou na predmetný rok, ktoré sa uvádzajú v rozpočtových riadkoch týkajúcich sa účasti Albánska na programe Horizont Európa, zvýšených v prípade potreby v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody;
- b) výšku účastníckeho poplatku podľa článku 3 ods. 7 tejto dohody;
- c) plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N zvýšených v súlade s článkom 3 ods. 4 tejto dohody, a to od roku N + 1 vykonávania programu Horizont Európa, ako aj úroveň zrušenia viazanosti;
- d) v prípade časti programu Horizont Európa, pri ktorej sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech albánskych právnych subjektov a rozčlenených podľa príslušných rokov rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Na základe svojho návrhu rozpočtu Komisia poskytne odhadované informácie týkajúce sa budúceho roka podľa písmen a) a b) čo najskôr, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Každý rozpočtový rok, najneskôr v apríli a júni, Komisia vyzve Albánsko na úhradu finančných prostriedkov zodpovedajúcich jeho príspevku podľa tejto dohody.

V každej výzve na úhradu finančných prostriedkov sa stanoví úhrada šiestich dvanásťtin príspevku Albánska najneskôr do 45 dní od vydania tejto výzvy na úhradu.

V prvom roku vykonávania tejto dohody vydá Komisia jednu výzvu na úhradu finančných prostriedkov do 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

3. Každý rok počínajúc rokom 2023 sa vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov prihliada aj na výšku automatickej korekcie platnej pre operačný príspevok zaplatený za rok N – 2.

Výzva na úhradu finančných prostriedkov vydaná najneskôr v apríli môže obsahovať aj úpravy finančného príspevku, ktorý Albánsko zaplatilo za vykonávanie, riadenie a prevádzku predchádzajúceho rámcového programu (alebo rámcových programov) pre výskum a inovácie, na ktorom sa Albánsko zúčastňovalo.

Za každý z rozpočtových rokov 2028, 2029 a 2030 bude musieť Albánsko uhradiť alebo sa bude musieť Albánsku uhradiť suma vyplývajúca z automatickej korekcie uplatnenej na operačné príspevky zaplatené v rokoch 2026 a 2027 Albánskom alebo z úprav vykonaných v súlade s článkom 3 ods. 8 tejto dohody.

4. Albánsko uhradí svoj finančný príspevok podľa tejto dohody v súlade s bodom III tejto prílohy. Ak Albánsko neuhradí platbu včas, Komisia mu zašle formálnu upomienku.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Albánsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti bude rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie, platná v prvý kalendárny deň mesiaca, do ktorého patrí deň splatnosti, uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, zvýšená o jeden a pol percentuálneho bodu.

PRÍLOHA II

Nevyčerpávajúci zoznam rovnocenných programov a projektov Albánska

V tomto nevyčerpávajúcom zozname sa uvádzajú albánske programy a projekty, ktoré sú rovnocenné s programom Horizont Európa:

- Národný program výskumu a vývoja.

PRÍLOHA III

Správne finančné riadenie

Ochrana finančných záujmov a vymáhanie

Článok 1

Preskúmania a audity

1. Európska únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Albánsku alebo právnych subjektov usadených v Albánsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Európskej únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré majú pobyt alebo sú usadené v Albánsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zamestnanci inštitúcií a orgánov Európskej únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Európskej únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj k všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej/elektronickej kópie a častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Albánsko nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov a ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Albánska a na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.
4. Preskúmania a audity možno vykonať aj po pozastavení uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 3 alebo po jej vypovedaní, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Európskej únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a/alebo zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Európskej únie, prijatého Európskou úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania tejto dohody podľa jej článku 9 ods. 3 alebo nadobudnutím účinnosti vypovedania tejto dohody.

Článok 2

Boj proti nezrovnalostiam a podvodom, ako aj iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) majú oprávnenie vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Albánska. Tieto vyšetrovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.
2. Príslušné orgány Albánska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe v súvislosti s nezrovnalosťou, podvodom alebo iným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie.
3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Albánsku alebo právnych subjektov usadených v Albánsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené v Albánsku.
4. Európska komisia alebo úrad OLAF pripraví a uskutoční kontroly a inšpekcie na mieste v úzkej spolupráci s príslušným albánskym orgánom určeným Radou ministrov Albánska. Určený orgán musí byť v primeranom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe týchto kontrol a inšpekcií, aby mohol poskytnúť potrebnú pomoc. Na ten účel sa môžu úradníci príslušných albánskych orgánov zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť albánskych orgánov sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.

6. Zástupcovia Komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráni vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, albánske orgány konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc, ktorú potrebujú na plnenie svojich úloh pri výkone tejto kontroly alebo inšpekcie na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú albánske orgány o výsledku takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému albánskemu orgánu čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.
9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie albánskeho trestného práva, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Európskej únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie albánskym právnickým alebo fyzickým osobám zúčastňujúcim sa na vykonávaní programu alebo činnosti.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné albánske orgány pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť niektorej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Albánsko kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými albánskymi orgánmi sa uskutočňuje pri riadnom zohľadnení požiadaviek týkajúcich sa dôvernosti. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Albánske orgány spolupracujú s Európskou prokuratúrou a umožňujú jej v plnej miere vykonávať jej povinnosti v oblasti vyšetrovania, stíhania a podávania žalôb na páchateľov a účastníkov trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Európskej únie v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Článok 3

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutia prijaté Európskou komisiou, ktorými sa ukladá peňažný záväzok právnickým alebo fyzickým osobám iným, ako sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek pohľadávkami vyplývajúcimi z programu Horizont Európa, sú v Albánsku vykonateľné. Doložku vymáhateľnosti pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorého tým na tento účel poverí Rada ministrov Albánska. Rada ministrov Albánska oznámi svoj určený vnútroštátny orgán Komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 4 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom usadeným v Albánsku. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade s albánskym právom a procesnými pravidlami.
2. Rozsudky a uznesenia Súdného dvora Európskej únie vynesené na základe rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, akcie alebo projekty Únie sú vymáhateľné v Albánsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.
3. Preskúvanie zákonnosti rozhodnutia Komisie uvedeného v odseku 1 a pozastavenie jeho vymáhania patria do pôsobnosti Súdného dvora Európskej únie. Albánske súdy však majú právomoc prerokúvať sťažnosti, podľa ktorých sa vymáhanie rozhodnutia uskutočňuje nezákonne.

Článok 4

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Európskej únie zapojené do vykonávania programu Horizont Európa alebo kontrol nad týmto programom sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s pobytom v Albánsku alebo právny subjektom usadeným v Albánsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktorá má pobyt alebo je usadená v Albánsku. Takéto osoby, subjekty a zmluvné strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Európskej únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktoré sa od nich požadujú na základe právnych predpisov Európskej únie uplatniteľných na program Únie alebo na základe zmlúv alebo dohôd uzavretých na účely vykonávania tohto programu.

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK